

VRIJHEID

Een leven vol negatieve vrijheid leidt
niet tot een zinvol bestaan

Lees meer op pagina 4

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Dirk De Meester
Edgard Tytgatlaan 7 - 8500 Kortrijk
dirk.de.meester@skynet.be

REDACTIERAAD

Nele Deblauwe, Bernard Decock,
Dirk De Meester, Filip Dheedene,
Gaby Moreels, Lode Sillegheem,
Filip Vande Wiele, Kurt Vangampelaere,
Lieven Vanhoutte

GASTMEDEWERKERS

Ivan Basyn

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC
of €20,00 voor 6 nummers overschrijven op
rekeningnummer 000-1653566-07 van Zoeklicht

KOPIJ

Reacties en andere bijdragen: op CD of als bijlage
in een e-mail, met zo weinig mogelijk opmaak
(* .txt- of *.rtf-formaat volstaat), en indien gewenst
een opgemaakte uitgeprinte tekst opsturen naar
de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de
naam en het adres van de inzender vermelden.
Alle artikels vallen onder de uitsluitende
verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en
illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk om 10 uur
volgende vergadering op: **30 november 2013**

Inhoud

Voorwoord	3
Vrijheid	4
De kijk van Nele	7
Zoeklicht sprak met Daniel Dedecker	8
VC uit de regio: Mozaïek	10
VC uit de regio: HWV HV Kortrijk	13
VC uit de regio: De Geus	14
VC uit de regio: August Vermeylenfonds	15
Activiteitenkalender	16-17
VC uit de regio: De Bezatse	18
VC uit de regio: UPV	19
VC uit de regio: Poincaré	20
Recht op antwoord - een wederwoord	23
De Arabische Winter	24
Onze dochter noemt Delphine.	26
HuisvandeMens - de sokken van de olifant	28
Uitburgering	30
Polyfinario	31

OMDAT HET NIETS OPBRENGT

Malala Yousafzai

Malala Yousafzai wil leren, ze wil naar school gaan en ze wil dat alle meisjes in haar land en over de hele wereld mogen leren. Gerokte baardmannen wilden haar daarom doodmaken. Beide feiten tonen aan hoe belangrijk leren en weten voor vrijwel iedereen is. Voor de schutters betekent hun eigen weten dat ze er macht aan ontlenden en daarom die kennis desnoods met geweld willen onthouden aan wie (nog) niets weet. Maar belangrijker dan die macht is de motivatie die ik meen te ontwaren in Malala. Zij wil gewoon leren, haar kennis uitbreiden omdat ze inziet dat je pas mens wordt doordat je leert en blijft leren, voor zover je daartoe in staat bent. Wat niet wil zeggen dat andere dieren niet kunnen leren, maar de fundamentele drang om steeds meer te weten is toch wel essentieel als je mensen wilt typeren.

Wie niets weet maakt geen volkomen deel uit van de samenleving, waar wij vrijdenkers naar streven. Wie meer wil weten, zal er steeds meer bij horen, ook al kiest hij uiteindelijk om er afstand van te nemen. Een mooi voorbeeld van iemand met een buitenlandse naam die er echt wel bij hoort kwam ik onlangs tegen toen ik de naam las van de man die een computerprogramma in het Nederlands had vertaald, toch wel een opdracht waarvoor je er echt moet bij horen: Mohammad Ali Derakshan.

Maar ook zonder bewuste motivatie blijft het een fundamentele menselijke trek: willen nagaan hoe de dingen in mekaar zitten en waarom dat zo is. De oude Grieken wisten het al: het begin van alle filosofie, en daaronder vielen alle wetenschappen, is de *thaumazia*, de verwondering, zeg maar de fundamentele nieuwsgierigheid.

François Englert

De ultieme nieuwsgierigheid is natuurlijk de wetenschappelijke. Wetenschapsbeoefening wordt als het goed is niet gestuurd door praktisch of maatschappelijk nut of economisch rendement maar door die humane trek bij uitstek: de drang om te weten. Een schitterend voorbeeld is de ontdekking en het aantonen van het bestaan van het zogenaamde Higgs-deeltje, waarvoor onder meer François Englert de Nobelprijs voor fysica kreeg. De vaststelling dat er geen materie zou bestaan zonder dat deeltje, gaat mijn petje te boven en ik vermoed dat dit ook het geval is met de meerderheid van de lezers van Zoeklicht. Ik begrijp ook de snaartheorie niet ten gronde, evenmin als de big bang of de kwantummechanica en ook de bijzondere relativiteitstheorie houdt voor mij

en voor vele anderen nog vele raadsels in. Maar dat mag niet hinderen. Het blote feit dat mensen daar generaties lang naar zoeken en het ook nog vinden, is op zich al zo wonderlijk en zulk een superprestatie dat we als samenleving dat fundamenteel onderzoek moeten blijven ondersteunen en jongeren ertoe aanzetten om zich daaraan te wijden. Trouwens -en zelfs dat begrijp ik als alfamens niet- bij een commentaar op de toekenning van de prijs aan Englert vertelde een collega van hem dat de zogenaamd nutteloze kwantummechanica ten grondslag ligt aan dertig procent van de Vlaamse technologische industrie. Nut is een begrip dat eigenlijk vreemd is aan fundamentele wetenschap, maar ook aan de vele alfawetenschappen, zoals dialectologie, taalkunde in het algemeen en geschiedenis. Zij hebben alle hun eigen waarde als emanatie van dat bijzondere menselijke leervermogen en die nieuwsgierigheid.

Positieve wetenschappers verklaren ook vaak dat het zoeken naar en vooral het vinden van wetenschappelijke oplossingen een eigen schoonheid heeft daarbij kan ik me wel iets voorstellen. Dat hebben ze dan gemeen met die andere tak van het menselijke kunnen, die kunst heet. Kunst moet geen nut hebben, al denken autoritaristische regimes -nazisme, stalinisme, religieus-politiek fundamentalisme- daar anders over. Kunst heeft haar eigen normen, zet mensen op het verkeerde been, zet aan tot anders kijken en luisteren, kortom ook zij prikkelt de menselijke nieuwsgierigheid en zoekt naar vertalingen van fundamentele menselijke ervaringen.

Kunst maakt bewust en ook daarom verdient ze ondersteuning, bevordering van kunstbeoefening en materiële steun. Weliswaar zijn er altijd sponsors of mecenasen geweest, maar hun inmenging in de realisaties van kunstenaars ligt altijd op de loer. De overheid moet in een verlichte maatschappij de voorwaarden scheppen waarin kunsten en wetenschappen zich vrij kunnen ontwikkelen.

Dat neemt niet weg dat kunst geen nut zou mogen hebben en dat ook soms heeft. Onlangs vertelde Ivo Van Hove dat hij bij het monteren van "La clemenza di Tito", een opera die precies 222 jaar geleden werd geschreven, de nadruk legde op het grote dilemma tussen staatsmanschap en dienst aan het volk enerzijds en persoonlijke gevoelens van wraak, woede, vriendschap en liefde aan de andere kant. Wie even aan de in oktober overleden Wilfried Martens denkt of aan zijn partijgenoot Silvio Berlusconi, zal direct de actualiteit van dit thema inzien.

Ivo Van Hove

Laat de gedachten maar vrij waaien en bezuinig niet op wie zich daarin vrij beweegt.

Als het even kan.

Vrij HEID

Vrijheid is een begrip dat aanspreekt, dat inspireert. In dit artikel nemen we de vrijheid te onderzoeken waar vrijheid voor staat. Ik nam de vrijheid dit artikel te schrijven. Het nemen van initiatieven wordt actieve vrijheid genoemd. Zijn tegenpool, de negatieve vrijheid, is de vrijheid om iets niet te doen. Alicja Geschinska schreef een vlammend boek over de gevolgen van de negatieve vrijheid: *“De verovering van de vrijheid - Van luie mensen, de dingen die voorbijgaan”*. Kort samengevat vindt Alicja Geschinska dat, in onze cultuur, het woord vrijheid een andere woord voor luiheid, gemakzucht en consumentisme blijkt te zijn. Een leven vol negatieve vrijheid leidt niet tot een zinvol bestaan. De actieve vrijheid is volgens de filosofe een verborgen schat van de levenskunst. De moderne mens probeert de ontevredenheid over het lege bestaan met consumptie te compenseren.

Het woord vrijheid wordt op verschillende manieren gebruikt. We lichten ze achtereenvolgens toe. Het is handig die verschillende contexten uit elkaar te houden. Vrijheid wekt emoties, verwachtingen op. Politiek en reclame maken daar handig gebruik van. Vrijheid of de allusie maken op vrijheid is gemeengoed in dergelijke kringen. Dat vrijheid en onvrijheid elkaar raken, wordt netjes verzwegen. Een typisch voorbeeld is “het overal en altijd bereikbaar zijn”-adagium. De meeste mensen houden aan hun mobieltje (en/of het internet) een dwangneurose over. Af en toe wordt melding gemaakt van relletjes

of lange wachtrijen bij een nieuwere uitgave van een gadget. De dwang om het nieuwste te hebben kan moeilijk vrijheid genoemd worden.

Zoeklicht is een onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift. We kunnen in deze zinsnede twee types vrijheid terug vinden. “Onafhankelijk” verwijst naar een vrijheid van handelen. We noemen dat sociale vrijheid. “Vrijzinnigheid” verwijst naar geestelijke vrijheid, vrijheid van denken.

Vrijzinnigheid is een geestelijke vrijheid in de zin dat het denken niet beperkt of niet bepaald wordt door dictaten van één of

andere religieuze instantie. Vrijzinnigheid is geenszins een synoniem van geestelijke vrijheid (een fout die sommige vrijzinnigen durven maken). Het is een vorm van geestelijke vrijheid. Andere vormen van geestelijke vrijheid vind je bv. in het grote scala van alternatieve denkwijzen. “Alternatievelingen” maken zich vrij van de gangbare main-stream-gedachten. De voorbeelden hiervan zijn legio: Het verwerpen van het ongebreideld nastreven van winst-accumulatie, duurzaam leven (cradle to cradle, LETS,...), open source (Linux,...), commons (a world beyond market & state),... om er maar enkele op te noemen. Sommige van die

Dat vrijheid en onvrijheid elkaar raken, wordt netjes verzwegen. Een typisch voorbeeld is “het overal en altijd bereikbaar zijn”-adagium. De meeste mensen houden aan hun mobieltje (en/of het internet) een dwangneurose over. Af en toe wordt melding gemaakt van relletjes of lange wachtrijen bij een nieuwere uitgave van een gadget. De dwang om het nieuwste te hebben kan moeilijk vrijheid genoemd worden.

“afwijkende” gedachten slagen er soms in de main-stream bij te sturen. Een recent voorbeeld zijn de pogingen om het ecologisch bewustzijn in de neoliberale markt te incorporeren. In *“De mythe van de groene economie. Valstrik, verzet, alternatieven”* tonen Anneleen Kenis en Matthias Lievens aan, hoe men de burger een rad voor de ogen laat draaien. De groene economie is alles behalve groen. Integendeel, het is een “groen kapitalisme”, waarbij de handel in emissie-rechten (het zogenoemde recht om tegen betaling te mogen milieuonvriendelijk leven en produceren - hoe rijker je bent, hoe meer je mag vervuilen) gebruikt wordt voor speculatieve doeleinden.

Geestelijke vrijheid slaat op het kiezen tussen een aantal mogelijkheden. De hamvraag is of dergelijke keuze wel vrij is. Het gros van mijn collega’s drinken

bv. Coca-cola als ze dorst hebben, daar waar ze eigenlijk aan fris water voldoende zouden hebben (maatschappelijke conditionering). De afschuw van joden en moslims voor varkensvlees is een religieuze conditionering. Drugs en geneesmiddelen beïnvloeden het denken. Is een dronken mens nog in staat vrij te denken, te kiezen? Als klap op de vuurpijl blijkt het menselijk denkproces corrupt te zijn. We hebben een “information-bias”, een drempel waarbij we de keuzes, die beter in ons denkraam passen, gaan bevoordelen boven de andere mogelijkheden. Mensen hebben het bovendien moeilijk om feitelijke gegevens goed te beoordelen. Aan te bevelen literatuur is bv. *“De dronkemanswandeling”* van Leonard Mlodinow, die op een vrij begrijpelijke manier schetst, hoe we moeilijk we het feiten bepaalde feiten correct te interpreteren. Wat rest ons dan? Enkel

een sceptische, onderzoekende houding kan ons helpen om geestelijke vrijheid te verkrijgen. Ons zogenaamd “gezond verstand” leidt ons slechts naar onze zelf gemaakte dogma’s.

De vrijheid, die men heeft binnen in een sociale structuur, noemt men sociale vrijheid. Als weinig over jij kunnen beslissen en als jezelf weinig sociale verplichtingen hebt, dan heb je een grote sociale vrijheid. Onder sociale structuur verstaan we een gemeenschap van mensen. De relatie (en het gezin, familie,...) vallen daar ook onder. Door het aangaan van een relatie geeft men vrijwillig een stuk van zijn sociale vrijheid op. Sociale vrijheid bestaat er in dat je dingen met anderen graag doet omdat je dat zelf wilt en niet omdat anderen dat van jou vereisen. Sociale vrijheid laat toe dat je vrijwilligerswerk kan verrichten. Je doet dat in

In België heeft Microsoft een aandeel van 95% in de besturingssystemen van pc's. Vandaag de dag kan je in België geen pc zonder Windows-software aanschaffen. Wie een vrije pc wil, kan hem nog voorlopig in het buitenland aanschaffen.

aandeel van 95% in de besturingssystemen van pc's. Vandaag de dag kan je in België geen pc zonder Windows-software aanschaffen. Wie een vrije pc wil, kan hem nog voorlopig in het buitenland aanschaffen. De consument heeft hier nog nauwelijks keuzevrijheid. Dergelijke grootschalige bedrijven verwerven een ruim portfolio aan patenten, zodat ze anderen kunnen hinderen (in hun vrijheid belemmeren) om concurrerende producten op de markt te brengen. Op te merken valt dat het recht van de sterkste een fascistisch grondbeginsel is.

vrijheid omdat als er sprake van sociale plichten zou zijn, men niet van een vrijwillig engagement zou kunnen spreken. Je spreekt van een persoonlijke vrijheid als je dingen doet die je zelf leuk vindt en dat je je daarbij niet laat leiden door het oordeel van de anderen. Iemand met weinig zelfvertrouwen of iemand, die zich niet goed van zijn mogelijkheden, keuzes vergewist, heeft bijgevolg weinig persoonlijke vrijheid. Merkreclame speelt hoofdzakelijk in op een belofte aan hogere persoonlijke vrijheid. Dat is vrij contradictorisch. Je persoonlijke vrijheid neemt in principe af, omdat je je laat leiden door het oordeel van anderen.

Burgerlijke vrijheid slaat dan op een vrijheid van handelen, een zelfbeschikking in relatie met diezelfde handelingsvrijheid van de anderen. Kortom, de mate waarin burger-rechten en -plichten gerespecteerd worden. Iedereen wordt geacht vrij te zijn in handelen zolang hij daar geen andere persoon mee schade toebrengt (als die andere persoon zich evenzeer aan de regels houdt vanzelfsprekend). Het adagium bij voorkeur is: "handel zodanig, zoals jij wilt dat anderen jou behandelen". (Kanttekening: Voorgaande stelling is slechts gedeeltelijk correct. Het

wou een verantwoording kunnen zijn van iemand die geniet van pijn om de anderen ook pijn te gaan doen).

Bepaalde van de aangehaalde vrijheden laten zien dat de vrijheid niet onbepert is. Een klassiek voorbeeld is dat van de roedel wolven in het dal. Indien de roedel een onbeperte vrijheid gegeven wordt, dan zal spoedig de veestapel in het dal gedecimeerd worden. De roedel zal zich genooddakt zien te verhuizen wil ze niet van de honger omkomen. Het neoliberale gedachtegoed voert ook dergelijke onbegrensde vrijheid in het vaandel. Het zal op termijn zijn eigen ondergang graven en wellicht ook die van de geciviliseerde samenleving. De macht van de (financieel) sterkste leidt naar monopolievorming en dus naar het monopoliseren van de maatschappij. Of hoe de utopie van de onbegrensde vrijheid uiteindelijk in algemene onvrijheid ontaardt.

Vandaag de dag tekenen zich in de technologie-sector duidelijke conglomeraten af. Twee overbekende voorbeelden: Monsanto en Microsoft. Monsanto gaat het landbouw-beleid gaan domineren en knecht de landbouwers aan zijn producten. In België heeft Microsoft een

Veel mensen zien een eigen auto als een stuk vrijheid. Het betreft een persoonlijke vrijheid. Met een auto raak je meestal wel naar je vooropgestelde bestemming. Men noemt dat verkeerdelijk wel eens een bewegingsvrijheid. Een automobilist zelf kan zich nauwelijks bewegen. De automobilist wordt verplaatst (vandaar de verplaatsings-kosten of -onkosten). De automobilist is daarenboven gebonden aan allerhande verkeersregels (onvrijheden) en dient rekening te houden met de overvloed aan andere automobilisten. Merk op dat reclame voor auto's altijd wagens zal afbeelden in situaties waar een ruime bewegingsvrijheid zichtbaar is. Je zal nooit een advertentie zien, waar de mensen met hun auto in de file staan. Binnen een decennium zal de auto echt een "auto" worden. De auto zal niet meer bestuurd dienen te worden. Ik vind dat een toename aan persoonlijke vrijheid om zelf niet meer te hoeven sturen. We zien hier terug hoe de vrijheden van iedereen tegen elkaar binnen botsen (in het geval van auto's kan je dat zelfs letterlijk beginnen lezen).

Ja vrijheid. Wanneer begint die juist en wanneer mag die eindigen?

De kijk van Nele

't Is op een woensdagnamiddag, ronddolend in de Delhaize, dat ik tegen hem aanloop. Hij met zijn gezin, ik met het mijne. Hij van die kant van de rayon, ik van de andere. Ik draag bril noch lenzen, hoewel dat zou moeten, dus het duurt nog een stap of drie voor ik hem goed en wel herken. Maar dan... ja, hij is het en hij herkent mij ook!

"Hey! Lang geleden. Oewist?"

Ergens tussen de ingeblikte tonijn en de dertig soorten olijfolie ontstaat een gesprek waarin die 14 afwezige jaren van geen tel blijken te zijn. We nemen de draad gewoon weer op, daar waar we hem jaren geleden lieten liggen. Zo gaat dat, met goeie vriendschappen. Ik doe moeite om zijn rimpels niet te tellen, en ik zie dat zijn blik mijn grijze haren ontwijkt. Nog altijd even attent voor elkaar. We nemen afscheid en spreken af dat we elkaar snel terugzien.

Thuis vertel ik honderduit over mijn ontmoeting, want hij is ook geen onbekende voor manlief, die geboeid luistert. Dat hij ondertussen getrouwd is met zijn Grote Liefde, die lange met haar blonde haar. Dat ze twee kindjes hebben, één van zeven en één van vier. Dat hij nog net hetzelfde gekke kapsel heeft als toen. Dat we zeker en vast nog eens afspreken om bij te kletsen.

Blij om wat de dag mij gebracht heeft, ga ik slapen.

Op donderdag kom ik toe op het werk. Er ligt een briefje op mijn bureau. Of ik even naar dat nummer wil bellen, 't is dringend. Pff, denk ik dan, dringend, dringend... Wat kan er nu zo dringend zijn? Het is nog niet eens 9u! Ik haal eerst een cola light uit de frigo, wat ik elke ochtend doe, waardoor ik 'dringend' wat beter kan verdragen.

Ik bel het nummer, de telefoon gaat een paar keer over, en dan neemt een bekende stem op. In een fractie van een seconde schieten duizend gedachten door mijn hoofd. Hoe geraak jij aan het nummer van mijn werk? Waarom bel je me hier? Oké, we hebben gisteren afgesproken dat we elkaar zouden terugzien, maar moet dat zo dringend? Wat wil je nu van mij? Je gaat me toch niet stalken hè?

"Gisteren vertelde ik dat ik nu als verpleegkundige werk, weet je nog?", zei de stem. Ja, dat wist ik nog. En? Hij begint traag aan het verhaal dat mijn hele leven zou veranderen. Die ochtend gebeurde er een ongeluk op de ring. Een man, mijn man, verloor de controle over het stuur en belandde tegen de vangrail. Achterin zaten twee kinderen, mijn kinderen, waarvan eentje er ernstig aan toe is, en de andere heeft niks, behalve een trauma voor het leven. Mijn man is dood. Voor mijn kinderen wordt gezorgd. "Je komt beter naar het ziekenhuis", zegt de stem.

Een lieve collega rijdt me naar de plek waar alle onheil op me wacht. Onderweg denk ik aan de

begravenis die ik moet regelen. Ik denk aan mijn gewonde kind, en hoop dat alles goed komt. Ik denk aan mijn ongedeerde kind, dat alles zag gebeuren. In het voorbij kwartier heeft een gigantische hoeveelheid angst, paniek, pijn en verdriet zich opgehoopt in mijn lijf. De grond onder mijn voeten verdween en ik zweef in het ijle. Niets wordt zoals het was. En dan...

*De Alto Cedro voy para Marcané
Luego a Cueto voy para Mayarí*

6u, de wekker gaat af. De Buena Vista Social Club haalt me uit mijn nare droom. In huis is het stil, iedereen slaapt in z'n veilige bed. Tijdens het douchen spoel ik de demonen van me af. De droom van de voorbij nacht is al vaker gepasseerd en kent een aantal varianten. Er is die met het ongeluk, maar ook die waarin iedereen kanker krijgt. Of die waarin ik dement word. En die waarin iemand zelfmoord pleegt bestaat ook.

In elk van die dromen herken ik verlies, dood, verdriet, rouw. Thema's die onlosmakelijk verbonden zijn met het werk van een vrijzinnig humanistisch consulent. Zelden neem ik mijn werk mee naar huis, anders hou je deze job ook niet vol. Maar eens in de zoveel tijd besluipen mijn kwelgeesten me in het holst van de nacht. Dan lig ik wakker van de kwetsbaarheid van het leven, van mijn leven.

Ik besluit maar snel af te spreken met die 'verloren' vriend. Voor ik het weet gaan er weer 14 jaar voorbij. En nog 14 jaar. En ooit is hij weg. Of ik.

Zoeklicht sprak met **Daniel Dedecker** **Doordrongen van Spinoza**

Daniel Dedecker

Wij ontmoeten Daniel in zijn appartement. Hij woont in Deerlijk, maar huurt een appartement in het centrum van Waregem. Zo heeft hij een manier gevonden om vrede en rust te vinden, midden zijn boeken en nota's. Sinds hij als leraar gepensioneerd is, schrijft Daniel met een sierlijk handschrift vele schriften vol. Soms met krantenartikels, waar zijn commentaar netjes naast neergepend is. Het wordt dus geen interview met vraag en antwoord. Daniel neemt één voor een zijn schriften en leest meer dan een uur voor. Een reconstructie en flarden van een 80-jarige, gelukkige en filosoferende man.

Ik wil een dappere kerel zijn...

Het boek van Andre Lisarde (Andre Demets) schetst mij als jonge knaap ten volle: idealistisch, fundamentalistisch, opgesloten in mijn eigen gelijk. Had men mij gevraagd naar het Oostfront te trekken, dan was ik zeker gegaan. Om met het wapen in de hand, te vuur en ten strijde het kwaad te gaan bestrijden.

Zoals de jongeren die nu naar Syrie trekken. Het fundamentalisme komt terug en vernietigt de jaren van verlichting die we ondertussen zouden moeten gekend hebben. De Koran staat bol van vrouwonvriendelijke teksten, die ik tegen de emancipatie van de mens vind. Die het zelfstandig denken aan banden leggen. Ik heb nog een jaar in een jezuitencollege les gegeven en

ik ben daar mee gestopt. Want we hebben geen openbaring nodig, geen goeroes.

Maar ik wil jullie het gedicht van Multatuli niet onthouden. Het is een zeer belangrijk gedicht, waarbij de twijfel over het Godsbestaan nog geen plaats gemaakt heeft voor de vrede van een hogere overtuiging.

HET GEBED VAN DEN ONWETENDE - Multatuli

*Ik weet niet of we zyn geschapen met 'n doel,
Of maar by toeval daar zyn. Ook niet of een God
Of... Goden zich vermaken met ons leed, en schimpen
Op de onvolkomenheid van ons bestaan. Als dit zo waar'
Zou 't vreeselyk zyn! Aan wien de schuld
Dat zwakken zwak zyn, kranken krank en dommen dom?
Wanneer we zyn gemaakt met opzet, met 'n doel.
En door onze onvolkomenheid dat niet bereiken...
Dan valt de blaam van al 't verkeerde op ons niet,
Op 't maaksel niet... maar op den Maker ! Noem hem ZEUS,
Of JUPITER, JEHOVAH, BAAL, DJAU... om 't even:
Hy is er niet, of hy moet GOED zyn, en vergeven,
Dat wy hem niet begrypen. 't Stond aan hem
Zich te openbaren, en dit deed hy niet ! Had hy 't gedaan,
Hy hadde 't zoo gedaan, dat niemand twyflen kon,
Dat ieder zeide: ik ken hem, voel hem, en versta hem.
Wat anderen nu beweren van dien God te weten,
Baat my niet. Ik versta hem niet ! Ik vraag waarom
Hy zich aan anderen openbaarde, en niet aan my?
Is 't eene kind den vader meer naby dan 't andre?
Zoolang een menschenzoon dien God niet kent,
Zoolang is 't laster te geloven aan dien God!
't Kind dat vergeefs den vader aanroept doet geen kwaad...
De vader die vergeefs zyn kind laat roepen, handelt wreed.
En schooner is 't geloof: daar is geen vader,
Dan dat hy doof zou zyn voor z'n kind!
Misschien zyn we eenmaal wyzer! Eens misschien
Zien we in dat Hy er is. dat Hy ons gadesloeg,
En dat z'n zwygen oorzaak had, en grond. Welnu, Zoodra wy 't
weten, is de tyd van loven daar,
Maar eerder niet... thans niet! 't Zou God verdrieten,
Te ontwaren dat we hem aanbaden zonder grond,
En dwaasheid is 't, de donkere onwetendheid van heden
Te willen helder maken met een licht... dat nog niet schynt.
Hem dienen ? Dwaasheid : Had Hy dienst begeerd,
Hy hadde ons geopenbaard op welke wys,
En ongerymd is 't, dat Hy van den mensch verwacht:
Aanbidding, dienst en lof... terwyl Hyzelf
Omtrent de wyze hoe, ons in 't onzekere liet.
Wanneer wy God niet dienen naar zyn zin...
Dan is 't Zyn schuld, Zyn schuld, en onze schuld is 't NIET!
Intusschen - tot we wyzer zyn - is goed en kwaad dan een?
Ik zie niet in waartoe een God ons dient, in 't scheiden
Van 't booze en 't goede. Integendeel! Wie 't goede doet
Opdat een God hem loonen zou, maakt juist daardoorHet
goede tot iets kwaads, tot handel. En wie boosheid vliedt,
Uit vrees voor de ongenade van dien God is... laf!
Ik ken u niet, o God! Ik riep U aan, ik zocht,
Ik smeekte om antwoord, en Gy zweegt! Ik wou zo graag
Uw wil doen... niet uit vrees voor straf, uit hoop op loon,
Maar zoals 't kind den wil zyns vader doet... uit liefde!
Gy zweegt... en alty zweegt Ge!
En ik dool rond, en hyg
Naar 't uur, waarop ik weten zal dat Gy bestaat...
Dan zal ik vragen: "Vader, waarom nu voor 't eerst
Uw kind getoond dat het een vader had,
En dat het niet alleen stond in den stryd,
Of waart Ge er zeker van, dat ik Uw wil zou doen
Ook zonder dien te kennen? Dat ik, onbewust
Van uw bestaan, U dienen zou, zoals Ge wilt gediend?"*

Zou 't waar zyn?

*Antwoord, Vader, als Ge daar zyt, antwoord !
Laat niet Uw kind vertwyflen, Vader! Blyf niet stom
Op 't bloedig afgeperst lama sabacthani !
Zo kermt de onwetende aan z'n zelfgekozen kruis,
En krimpt van pyn, en jammert dat hem dorst...
De wyze - hy die wel weet... wel God kent - bespot den dwaas,
En rykt hem gal, en jubelt: "hoor, hy roept z'n vader!"
En prevelt: "dank, o Heer, dat ik niet ben als hy!"
En zingt 'n psalm: "welzalig hy die in der boozen raad
Niet zit, en niet op 't vuile pad der zondaars gaat...
De wyze... sluipt ter-beurse, en schachert integralen.
De vader zwygt... o God, er is geen God!"*

"Tout comprendre , c'est tout pardonner" (Als iets begrijpt, vergeef je het)

Ik ben steeds leraar geweest in het katholiek onderwijs, in het Buso. Ik vond dat we iets moesten doen voor de leerlingen die het moeilijk hadden, de directeur zei doe maar. Samen met collega's kon ik er voor zorgen dat we na een jaar vrijwillige inzet de BUSO-opleiding erkend kregen. Ik heb zeer veel huisbezoeken gedaan. Je moet leren luisteren en dan begrijp je de leerlingen. Wij moeten onze leerlingen alles leren: niet zo zeer de vakken, als wel het leren nadenken. De goesting om zichzelf in vraag te stellen. In moeilijke situaties koos ik altijd voor de minst slechte optie, ook als was dat niet meteen het reglement. Mijn succes als leraar heb ik te danken aan mijn liefde voor het vak, een eindeloos geduld, doorzettingsvermogen en het feit dat ik de tijd nam om na te denken en mijzelf kon trainen niet impulsief te reageren.

Het gebed van Socrates

Dit is een een leefregel waar Daniel volkomen achter staat. Hij luidt als volgt: "Geef dat ik mooi word van binnen en dat al mijn bezittingen in harmonie zijn met mijn innerlijk. Laat me rijkdom zoeken in wijsheid en laat de hoeveelheid bezit dat ik heb, zo groot zijn als alleen een sober mens kan verdragen." Onze rijkdom is de wijsheid, je kunt dat niet in geld omzetten. Om te leven heb je geld nodig, maar net genoeg, niet te veel. God is een grabbelton. Ik praat liever met de mensen dan met God. Ik heb God veel vragen gesteld, maar weinig antwoorden gekregen. Ik ben van vrijzinnig agnost geëvolueerd naar atheïst. Strikt genomen ben ik voor de kerk een ketter, want ik geloof niet in het de kerkelijke dogma's en wetten.

Ik vind troost in mijn boeken, mijn muziek. Soms met veel tranen, melancholiek en woede. Het is een zekere tristesse, een religieus mens die afscheid neemt van het hooggebergte van de eenzaamheid en bevrijd is van het godsbegrip. Ik ken zeer veel gedichten van buiten, jammer dat is zo geen mode meer bij de jongeren. Wellicht ben ik wat conservatief: ik aanvaard de dingen zoals ze zijn en heb rust en zelfrespect gevonden. Je moet er het beste van maken van wat je voorgeschoteld krijgt. De belangrijkste vraag die je je kan stellen is: "wat heb ik bijdragen aan deze wereld?" Mijn kinderen en mijn oudleerlingen zullen allen onder een of andere vorm een erfenis krijgen bij mijn dood. Er is de biologische erfenis, de materiële erfenis en de spirituele erfenis. Ik heb vrede met mezelf en geen schulden. Ik ben onafhankelijk geworden van de dingen die je in je leven kunnen bedriegen: wat me rest is vrede en vriendschap.

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Mozaïek **/Jazz Op Zondag**

met The Superior Dance Band

Op zondag 24 november en 22 december zijn er weer laatstezondagconcerten met de Superior Dance Band.

De The Superior Dance Band speelt New Orleans Jazz. Typische, traditionele, authentieke, levende Jazz, die de basis vormt van alle verdere ontwikkelingen in de Jazz. De Jazz zoals die honderd jaar geleden ontstond en die niets van zijn frisheid heeft verloren.

De SDB slaagt er telkens weer in, zowel de leek als de liefhebber te blijven verrassen en verleiden...

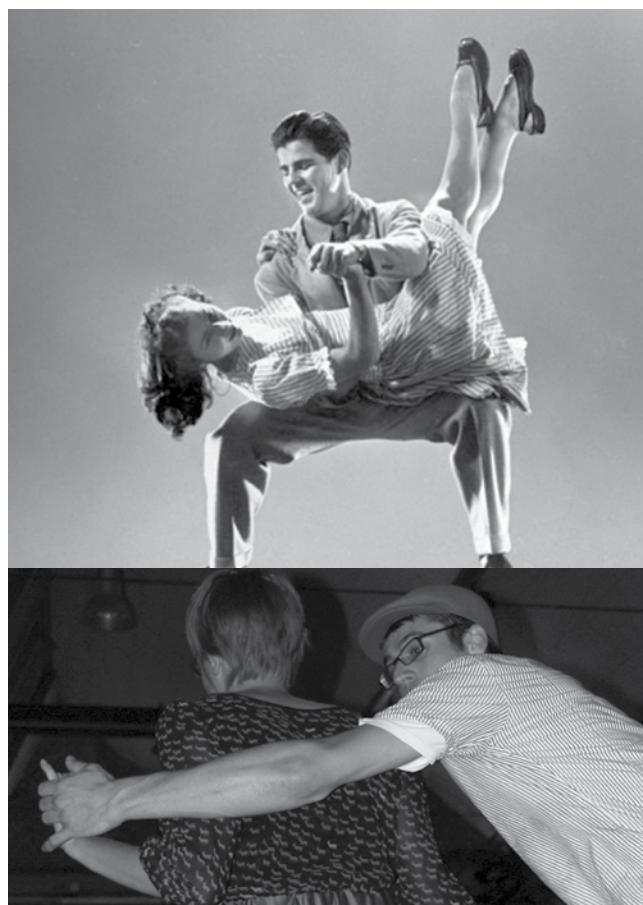
Tijdstip: van 19u00 tot 22u00 (deuren open om 18u30)

Prijs: € 5,00/concert (gratis voor de leden van de Superior Jazz Club)

Organisatie: VC Mozaïek i.s.m. Superior Jazz Club.

Mozaïek **/Lindy-Hop Soirees**

in het Mozaïekcafé

Op vrijdagavond 13/12 kan er weer volop geswingd worden in Mozaïek.

Christel en Guillaume (van Apolloswing vzw) draaien opnieuw plaatjes en laten je kennis maken met de spectaculaire Lindy Hop! De dansliefhebbers trekken hun 'red hot shoes' aan, maar ook niet-dansers kunnen volop genieten van swingende jazz- en rock.

Data: vrijdag 13/12/2013

Uren: van 20.00 tot 24.00 uur - gratis!

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Mozaïek /KOTK

De plantjesactie ten voordele van Kom op tegen Kanker van 2013 is weer achter de rug. Ook in Kortrijk.

De verwachtingen voor deze 19e deelname waren hoog gespannen. Het weer was de verkopers niet gunstig. De aangekondigde regen is er gekomen. Vrijdag nog iets minder, maar zaterdag waren er heel weinig momenten waar het niet regende.

Dit heeft het enthousiasme van onze vrijwilligers echter niet kunnen temperen. Met nog meer moed zijn ze de baan opgetrokken. En dit heeft vruchten afgeworpen. Liefst 8.500 plantjes staan nu in de huiskamers van de Kortrijkse bevolking. Dit betekent dat we opnieuw 200 planten meer dan vorig jaar hebben verkocht. Er wordt ongeveer 51.000 € overgeschreven op de rekening van Kom op tegen Kanker.

Het coördinatiecentrum van Kortrijk bedankt dan ook alle vrijwilligers die op stap gingen, alle bedrijven en personen die in voorverkoop bestelden, alle afgevaardigden van winkels waar we aan de deur mochten staan om te verkopen, alle mensen die hun deur openden toe we aanbelden en zeker alle mensen die een of meerdere plantjes kochten. Bedankt ! Bedankt ook aan de bedrijven en winkels die hun steentje bijdroegen zodat we de vrijwilligers konden verwennen na hun inspanning en inzet. Met deze steun en de medewerking van de Stad Kortrijk kunnen we een kwalitatieve omgeving aanbieden. Voor het coördinatiecentrum was het heel aangenaam verschillende nieuwe vrijwilligers te zien opdagen. Dit geeft hoop voor de toekomst. De toekomst is volgend jaar in 2014: onze 20ste deelname aan de plantjesactie van Kom op tegen Kanker!!! Laat ons allen samen er een denderende verjaardag van maken. Alle patiënten en hun omgeving zullen onze inspanningen van harte appreciëren.

Bedankt ! Bedankt ! Bedankt !

Tot Volgend Jaar.

wetenschapscafé KORTRIJK

Wetenschap en cafés, het lijkt een ongewone combinatie. Maar wel één die werkt, zo weten wij ondertussen. Jaar na jaar vinden meer en meer bezoekers de weg naar het wetenschapscafé in VC Mozaïek.

Geen aula, geen monoloog, geen overdonderende presentaties, geen klassiek debat, geen academische sfeer maar wel wetenschappers, verbonden aan de Associatie Universiteit Gent, die gemoedelijk vertellen over hun werk en hun passie.

Moderator is Kim Verhaeghe (EOS). Maar ook het publiek krijgt ruimschoots de kans om vragen te stellen. Als je ze liever niet luidop stelt, schrijf je vraag dan op een bierkaartje en speel het door naar de moderator.

Zowel harde als zachte wetenschappen komen aan bod.

Dinsdag 3 december (19u45):

Voeding en gezondheid.

An apple a day keeps the doctor away?

Wetenschap en cafés, het lijkt een ongewone combinatie. Maar wel één die werkt, zo weten wij ondertussen. Jaar na jaar vinden meer en meer bezoekers de weg naar het wetenschapscafé in VC Mozaïek.

Wil je als eerste op de hoogte zijn over thema's, gasten...? Teken in op de nieuwsbrief www.wetenschapscafekortrijk.be. Het Wetenschapscafé Kortrijk is gratis. Inschrijven niet nodig.

Het café is een initiatief van de cel wetenschapscommunicatie van de Associatie Universiteit Gent, en wordt ondersteund binnen het Actieplan Wetenschapscommunicatie van de Vlaamse overheid.

VC Mozaïek en Vormingplus zijn medeorganisator voor het Kortrijks wetenschapscafé

HoGent

howest

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Mozaïek /Vrij-Spraak [voorjaar 2014]

Interculturaliteit of multikul, waar gaan we naar toe?

Het woord 'allochtoon' wordt op verschillende plaatsen geschrapd. De eerste burgemeester van vreemde origine is straks een feit in Vlaanderen. De migratie uit Marokko en Turkije bestaat 50 jaar. Het hoofddoekenverbod wordt hier en daar terug geschroefd. Maar ondertussen groeien ook de tegenstellingen en het wantrouwen tussen culturele groepen. Onderwijs en tewerkstelling blijven een heikel punt voor etnisch-culturele minderheden, achtergestelde buurten en segregatie zijn een pijnlijke realiteit, náást de radicalisering van moslim-jongeren. Openlijke of verborgen discriminatie behoort nog altijd niet tot het verleden, terwijl diversiteit ondertussen superdiversiteit is geworden.

Hoe kunnen we met deze realiteit omgaan? Blijven we zeggen dat de integratie is mislukt of kunnen we antwoorden formuleren?

Vier deskundigen, insiders, onderzoekers, opiniemakers leggen de pijnpunten bloot en geven perspectieven voor een toekomstig verhaal.

DEEL III: Superdiversiteit. Hoe migratie onze samenleving verandert.

Dirk GELDOF

wo 13 november 2013 (19u30 - 21u30)

Vormingplus, Wandelweg 11, KORTRIJK

De 21ste eeuw wordt een eeuw van superdiversiteit. Onze samenleving veranderde tot een migratiesamenleving. De etnisch-culturele diversiteit in Europa zal verder toenemen, ook al proberen regeringen verdere migratie krampachtig af te remmen. Maar die superdiversiteit roept ook onzekerheid en weerstand op. Hoe verandert superdiversiteit onze samenleving? Hoe kunnen we de potenties van superdiversiteit beter tot hun recht laten komen?

En stellen we wel de juiste vragen? Hebben we een antwoord op het armoederisico bij mensen van andere etnische afkomst of op de zoektocht van jongeren naar een plek? Of blijven we debatteren over symbooldossiers zoals het hoofddoek. Wat is de optie voor morgen?

Dirk Geldof is lector 'Sociologie' en onderzoeker aan het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen (HUB) en doceert 'Diversiteit, armoede & stad' in de opleiding Sociaal Werk aan de Karel de Grote-Hogeschool te Antwerpen.

DEEL IV: Is diversiteit een verrijking?

Bleri Lleshi

wo 11 december 2013 (19u30 - 21u30)

Vormingplus, Wandelweg 11, KORTRIJK

'Diversiteit is een verrijking' was ooit de naam van een federale communicatiecampagne, bedoeld om de diversiteit in de ambtenarij te promoten en ruimer, de positieve effecten van diversiteit voor de samenleving te belichten. Verschillende politieke partijen, het middenveld of het onderwijs treden dat graag bij. Maar kijkt zulke voorstelling verder dan het exotisme en het gemak van de pittazaak om de hoek of zwoele wereldmuziek?

Ondertussen tonen onderzoekscijfers een heel andere realiteit. Volgens de OESO is discriminatie op de arbeidsmarkt en in het onderwijs in België een van de hoogste in de ontwikkelde landen.

Nochtans is gelijkheid voor alle burgers in dit land ongeacht kleur, origine, religie ... een grondrecht. Dit is een voorwaarde om diversiteit serieus te nemen. Hoe kan diversiteit dan een verrijking zijn? Wat is daarvoor nodig?

Bleri Lleshi is politiek filosoof. Hij schreef 'Identiteit en interculturaliteit'. In het najaar verschijnt 'De neoliberale strafstaat'.

Prijs: €8,00/avond (€25,00 voor de reeks)

Meer info en inschrijven: www.vormingplumzw.be | 056-260 600

Organisatie: Vormingplus Midden en Zuid West-Vlaanderen, Openbare Bibliotheek Kortrijk, Vrijzinnig Centrum Mozaïek

hv.kortrijk@skynet.be
www.h-vv.be/hvvhv-kortrijk

HVV-HV Kortrijk /Dialectavonden

Het Humanistisch Verbond Kortrijk werkt veel rond het thema 'taal'.

Zo hebben we voor het 3e jaar de cyclus "en de 7e dag is er het woord". Deze loopt in de pare maanden op de 3e zondag in Mozaïek.

In het najaar breien we daar 2 extra luikjes aan. Op de zaterdagen 2 en 9 november 2013 zetten we het gebruik van dialect in de picture. En we gaan nu eens niet naar 't Stad of naar Gent. Neen, we hebben 2 andere steden/regio's gekozen.

Als eerste dialecticus komt Roland Desnerck. Hij brengt ons een overzicht van het Oostends, de sappige taal van de 'stad aan Zee'. Dat Roland van 'aan de zee' is kan niet worden ont kent.

Maar het is niet alleen het Oostends dialect, maar ook de taal van de vissers, die hem mateloos interesseert. Roland Desnerck verzamelt al jaren Oostendse woorden en spreekwoorden. Hij heeft ook een echt Oostends woordenboek geschreven dat al aan zijn 3e of 4e herdruk is. Er hangt misschien ook een kleine quiz in de lucht... We omkaderen deze avond met een typisch gerecht van zee: een grote kop Noordzeesoep met stokbrood.

Onze 2e spreker komt uit het centrum van het land. Meer nog: uit onze hoofdstad Brussel. Robert de Lathouwer, een "ancien" vol ervaring met een jongenshart voor Brussel. Een Brusselseir in hart en nieren. Een gewone Brusselse ket die door de jaren heen wel een pak ervaring opdeed in de Brusselse politiek. Liefst tussen de mensen met veel zwans,

stevig in debat als het kan, urenlang dossiers vreten als het moet. Wereldburger en radicaal Brusselseir, met een onbegrensde voorliefde voor zijn gemeente Koekelberg, en vooral de echte volkstaal van Brussel, met name het Brusselse dialect. Hij is ook de schepen die vorig jaar het eerste huwelijk in het Brussels voltrok.

Ook bij onze Brusselaar bieden we u een typisch hapje aan: vers geroosterde witte en zwarte pensen en een kippenboutje. Kan het meer Brussels zijn?

Even praktisch:

Zaterdag 2 november 2013 om 19.00 u:

- 'Oostends' met Roland Desnerck
- met een bol Noordzeesoep met rouille en stokbrood
- Inkom: leden HV Kortrijk: 5.00 €, anderen 7,00 €

Zaterdag 9 november 2013 om 19.00:

- 'Brussels' met Robert Delathouwer
- Brusselse witte en zwarte pens en een kippeboutje en bruin brood.
- Inkom: leden HV Kortrijk: 5.00 €, anderen 7,00 €

En dit alles natuurlijk in Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk.

We vragen wel op voorhand in te schrijven. Doe dit via hv.kortrijk@skynet.be of telefonisch bij Doris 0486/202128. Zo krijgen we een idee van wat we moeten voorzien.

HVV-HV Kortrijk /En de 7e dag is er het woord

Voor onze laatste zondag met woordkunstenaars nodigen we Christiaan Raes en zijn vrienden van het conservatorium uit. Hij brengt er een voorstelling van zijn 2e dichtbundel. Welkom.
POETRY EMOTION

CHRISTIAAN RAES AND FRIENDS verwelkomen u op zondag 15 december om 11 uur in Mozaïek Overleiestraat 15a kortrijk op een wervelende poëzieshow met werk van de meester zelf innovatief inspirerend meevoerende zinnen in klinkende woorden als een lied die je meeslept in een muziekstuk zonder noten maar met beelden en klanken speels en ernstig kitscherig stilistisch verzorgd LEERLINGEN woord voordracht toneel stedelijk conservatorium begeleid door catherine vansteenkiste, noortje dekker, lut bogaert muziektheater johan sabbe

HVV-HV Kortrijk /Zahir

Ook in dit najaar komt Zahir nog 2 maal samen:

Op donderdag 28 november 2013 en 19 december 2013, telkens om 19.30 u in Mozaïek. Van harte welkom. Samen spreken we over 'de dingen des levens'. Laat weten aan Jean-Claude Staels dat je langskomt: jc.staels@hotmail.com

Leopold III plein 71 - 8530 Harelbeke - 056 72 81 72
www.vcdegeus.be

De Geus /10de Daguitstap van De Geus...

Zoeklicht heeft als regel geen verslagen op te nemen van voorbij activiteiten, wie erbij was weet het, voor de afwezigen zegt zelfs een goed verslag eigenlijk bitter weinig... Dus geef ik geen verslag van de voorbij daguitstap, maar een aankondiging van de volgende... in de veronderstelling dat ie van hetzelfde kaliber zal worden als de vorige, en dat zal hij...

7 uur 's morgens is een beestig-vroeg uur om te vertrekken, maar de 43 ingeschreven waren dit jaar allemaal stipt op tijd, behalve één koppel dat nog juist op de bus kon springen toen de motor van de bus om 7u05' al ferm stond te draaien. Zelfs reisleider Joost, en dat was in de voorgeschiedenis niet elk jaar het geval. Maar voor de 10° editie zal hij ongetwijfeld weer op tijd zijn. Dit jaar had hij er zelfs zijn Portugal-trip speciaal zo voor georganiseerd dat hij er op tijd kon bijzijn.

Maar gelukkig was er Geert, die de praktische organisatie op zich had genomen, en er een echt succes van gemaakt heeft. Hij wist exact met hoeveel we waren, en was de ganse dag in staat de totale bende te tellen.

La Wallonie profonde, 40 kilometer verder dan Charleroi, het kost meer dan twee uur rijden, maar we komen dan ook elk jaar -en dat zal ook volgend jaar het geval zijn- in een deel van het land -of van de wereld- dat we niet of nauwelijks kennen, niet de geschiedenis, maar zelfs de aardrijkskunde niet, en al zeker niet de mensen.

De vallei van de Viroin, de Viroinval. Provincie Namur. Een schilderachtig stukje Ardennen langs een bijrivier van de Meuse. Kleine dorpen op valleihellingen. Voor één keer waren de toeristen-wervende-pr-praatjes van de foldertjes absoluut géén leugen.

Vlak tegen de Franse grens.

De gemeente Nismes, een goeie duizend inwoners. We worden door Brigitte, die ons de ganse dag zal begeleiden, in vlekkeloos Nederlands ontvangen met koffie en croissants (nu ja, een hapje croissant) in de Vieille Forge, een oude auberge net zoals alle andere huizen in blauwe natuursteen opgetrokken, zowel buiten als binnen. Met de bus naar de Neptune-grot, door het wit water (of was het het zwart water? Ik weet het niet meer) uitgegraven in de kalkrotsen. Een beleving op zich: de installatie dateert blijkbaar nog van voor de tijd van de elektriciteit, twee hoog-gelaarsde mannen slepen ons op bootjes door de lage gangen, om te eindigen bij een soortement waterval waar ze het water door enkele gaten laten gutsen. Mooi, in al zijn primitiviteit.

Niet primitief was het middagmaal in een andere instelling in hetzelfde dorp, aperitief van De Geus, kalfsvlees met frieten en haricots, en een zoet dessert. Nu moet het snel gaan: het toeristisch treintje staat al een kwartier op ons te wachten, naar de Fondry des chiens, enorme gaten in de kalkgrond, tot wel 50 meter diep, 380 miljoen jaar oud. Sedertdien ooit zee geweest, de schelpenfossielen in de grot bewezen dat ook al. Prachtige uitzichten. Ooit werd hier ijzererts ontgonnen, maar steenkool om dat ijzererts te verwerken was er dan weer niet, de industrie ontwikkelde zich in Charleroi.

Houtrijk is deze ardense streek anders wel. Gedurende lange tijd waren de bewaarde arbeidershuisjes langs de Viroin de werkplaatsen van artisanale klompenmakers, maar ook dat is verleden tijd, die huisjes zijn nu garages van andere grotere huizen, of staan te vervallen. En werk in de streek, nee, dat is er niet meer, jongeren gaan weg, de dorpjes in de Viroinval staan te

verkommeren, het geringe toerisme kan dat niet opvangen, het heeft wel voor gevolg dat de ganse streek een paradijs is voor wie rust zoekt...

De Viroin stond bijzonder laag, met bootjes varen rond de mooie gemeentelijke jardin zat er dus niet in. En voor de vrijzinnige lezers: het centre d'action Laique was gesloten, maar het oogt magnifiek, in de tradionele blauwe steen, en groot zeg, wij van Harelbeke keken ons ogen erop uit...

Terug op de bus, naar Vierves, 300 inwoners, met een prachtig kasteel uit de jaren 1300 (zou de voorvader van de baron in 1302 nog meegestreden hebben tegen Brugge? En aan wiens kant? Het antwoord op die vraag is geen vanzelfsprekendheid.) maar anno 2013 gedraagt de kasteelheer zich nog als een Seigneur van de tijd van de feodale graven van Vlaanderen, zijn kasteel is met een ijzeren hek hermetisch afgesloten, en alléén al met de zorg voor zijn meute jachthonden heeft de plaatselijke dierenarts het jaar door zijn handen vol.

Een surprise voor wie de korte wandeling door het dorp meemaakte: de gids blijkt niet alleen gids te zijn, maar in haar vrije uren ook (clandestiene?) likeurbereidster, van sleedoorn, van peren, van alles en nog wat... Was dat lekker.

En nu Treignes, aan het vroeger grensstation staat een grote loods van het Waals gewest waarin een spooimuseum ondergebracht is, onderhouden door nu gepensioneerde spoorwerkers, sommige daarvan zijn zelfs oorspronkelijke Vlamingen die toen in die streek gaan werken zijn. Het station zelf is reusachtig in verhouding tot het dorp, het werd gerestaureerd en wordt nu door de ULB ingehuurd voor labo's en leslokalen in verband met milieubescherming.

Terug naar Olloy, nog zo'n dorp, voor het avondmaal. Verschillende soorten (streek?)vlees, met allerlei crudités. Tegen 19u15 kon de terugreis aangevat worden, een zware dag, met nog een consumptie van het huis, maar ik hoorde niemand klagen, zelfs ik niet, en dan moet het al heel goed geweest zijn...

Daarom, beste mensen, houd volgend jaar de inschrijvingslijst ervoor in de gaten, 7 september was het dit jaar, en dat zal volgend jaar ongetwijfeld weerom rond dezelfde tijd zijn. En wie dan toch wil weten hoe het dit jaar was moet maar eens gaan zoeken op vcdegeus.be, Dominique heeft zoveel foto's gemaakt en op de site verzameld, dat ge ongetwijfeld een veel beter beeld zult krijgen van de voorbije negende editie van de daguitstap, dan ik ooit met woorden zou kunnen beschrijven.

August Vermeylefonds /Schilderkunstwedstrijd '13

Jaarlijks organiseert het Vermeylefonds West-Vlaanderen een provinciale wedstrijd voor amateur-kunstschilders. Worden aanvaard: olieverf, acryl, aquarel, pastel, mixed-media, tekenen en druktechnieken zoals ets, litho en zeefdruk. De deelnemers (met elk 2 werken) moeten woonachtig zijn in de provincie.

Een jury maakt een selectie voor de tentoonstelling. De gekozen werken worden geëxposeerd in het Provinciaal Hof, Markt 3 te Brugge van 22 november tot en met 29 november 2013. Uit de tentoongestelde werken (maximaal 30 geselecteerden) worden er 8 prijswinnaars gekozen. Het prijzenpakket wordt verdeeld onder de 3 laureaten en 5 eervolle vermeldingen. De trofee "August 2013", een kunstvol keramisch beeldhouwwerk wordt geschonken aan de 1^e laureaat (winnaar). De 3 laureaten mogen daarna nog rekenen op 3 fel geprezen rondreizende tentoonstellingen in de provincie. Wie zich geroepen voelt, wordt uitgenodigd om deel te nemen aan deze jaarlijkse groeiende kunstmanifestatie.

Inschrijvingen moeten gebeuren voor 12 november 2013. Voor meer informatie over de wedstrijd kan men terecht op het secretariaat van het Vermeylefonds West-Vlaanderen; 050 41 34 29 of vermeylefondswv@skynet.be www.vermeylefonds.be

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender

NOVEMBER 2013

Zaterdag 02 om 19.00u	Dialectdag: 'het Oostends' met Roland Desnerck
Vrijdag 08 om 20.00u	Reiscafé: PECHA KUCHA (editie 2)
Zaterdag 09 om 14.00u	Tentoonstelling schilderwerken van ' cyclus der geboorte' door Gerard. Op zaterdag en zondag
Zaterdag 09 om 19.00u	Dialectdag: 'het Brussels' met Robert Delathouwer
Zondag 10	4e Geuskeskwis 'Just for fun'
Dinsdag 12 om 14.30u	Dinsdaglezing: 'Testament, zin of onzin?' door prof dr Hélène Casman
Dinsdag 12 om 20.00u	Gespreksavond 'Orgaanodonatie'
Woensdag 13 om 19.30u	Vrijspreek(3/4): "interculturaliteit of multicult...": Superdiversiteit: hoe migratie onze samenleving verandert (D. Geldof)
Donderdag 14 om 20.00u	"Het land van Streuvels" door Oswald Maes
Vrijdag 15 om 20.00u	Lindy-Hop avond met Apollo Swing
Zondag 17 om 14.00u	Spellenmiddag in de Geus
Vrijdag 22 om 19.00u	Verzoekavond met Marnix
Vrijdag 22	Voordracht: 'Mexico: de Mayaroute' door Frank Mulleman
Zondag 24 om 19.00u	Laatstezondagconcert met de Superior Jazz Band
Donderdag 28 om 19.30u	Zahir: praten over de dingen des levens
Zaterdag 30 om 14.30u	Bezoek aan het Liberaal Archief te Gent. Inschrijven: willemfonds.kortrijk@telenet.be
Zaterdag 30 om 18.30u	De Polyfinario-quiz

Dialectdag: 'het Oostends' met Roland Desnerck

DECEMBER 2013

Dinsdag 03 om 19.45u	Wetenschapscafé: "Voeding en gezondheid: an apple a day keeps the doctor away"
Dinsdag 10 om 14.30u	Dinsdaglezing: 'De strafuitvoeringsrechtbank aan het werk' door dra. Veerle Scheirs
Woensdag 11 om 19.30u	Vrijspreek(4/4): "interculturaliteit of multicult...": Is diversiteit een verrijking? (B. Lieshi)
Donderdag 12 om 15.00u	Filmvoorstelling "Tot Altijd" van Nic Balthazar, met koffie en kriekentaart
Donderdag 12 om 19.30u	Filmvoorstelling "Tot Altijd" van Nic Balthazar, met koffie en kriekentaart
Vrijdag 13 om 20.00u	Lindy-Hop avond met Apollo Swing
Vrijdag 13 om 20.00u	Info-avond Lentefeest/FVJ, speelweekend
Zaterdag 14 om 14.00u	Winterfeest van OVM Kortrijk
Zaterdag 14 om 19.00u	Algemene statutaire vergadering Willemfonds Kortrijk - enkel voor leden
Zondag 15 om 11.00u	"En de 7e dag is er het Woord": Christiaan Raes and friends
Woensdag 18 om 14.00u	Kook(dessertnamiddag)
Donderdag 19 om 19.30u	Zahir: praten over de dingen des levens
Vrijdag 20 om 19.00u	Verzoekavond met Marnix
Zondag 22 om 19.00u	Laatstezondagconcert met de Superior Jazz Band

JANUARI 2014

Dinsdag 14 om 14.20u	Lezing
----------------------	---------------

HV KORTRIJK	MOZAÏEK, HOWEST, V+
ANTIPODE	MOZAÏEK, V+, BIB
DE BEZATSE	DE BEZATSE
HV KORTRIJK	MOZAÏEK
DE GEUS	OMV AVELGEM
UPV	OMV KORTRIJK
OMV AVELGEM	WILLEMSFONDS
MOZAÏEK, V+, BIB	HV KORTRIJK
DE BEZATSE	OMV HARELBEKE
DE BEZATSE	HV KORTRIJK
MOZAÏEK	MOZAÏEK
OMV AVELGEM	MOZAÏEK
OMV KORTRIJK	MOZAÏEK
WILLEMSFONDS	
HV KORTRIJK	
OMV HARELBEKE	
HV KORTRIJK	
MOZAÏEK	
MOZAÏEK	

UPV

Vaubanstraat 8b - 8930 Menen
T 056 51 90 70 - vcdebezatse@gmail.com
www.debezatse.be

Activiteiten Vrijzinnig Centrum "De Bezatse"

Donderdag 14 november 2013, om 20u00

"Het Land van Streuvels"

door Oswald Maes of 'Rogerke' van Thuis Stijn Streuvels heeft in zijn groots werk een heel eigen wereld beschreven, maar ook in zijn eigen leven bouwde hij een wereld vol kleurrijke facetten. Onder de deskundige leiding van Oswald Maes gaan we op zoektocht in deze wereld. "Wil men de schrijver verstaan, dan moet men zijn land begaan."

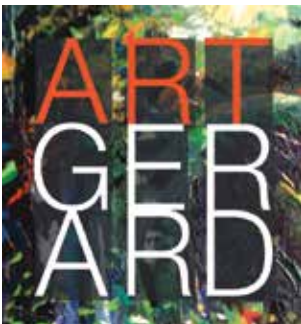
Wandelend door het land van Stijn Streuvels: ontmoeten we zijn typische karaktertrekken; amuseren we ons met zijn fratsen, genieten we van zijn mooie teksten, maken we kennis met de families Gezelle-Lateur.

Inkom leden gratis, niet-leden €2

Iedere zaterdag en zondag vanaf 9 november tot en met 1 december 2013, van 14-18u

"Cyclus der geboorte"

Door Gerard

Gerard studeerde aan het Hoger Instituut voor Beeldende Kunsten, St.-Lucas te Gent. Gedurende de maand november kan u in ons Vrijzinnig Centrum de schilderwerken van deze Kortrijkse kunstenaar ontdekken. Tijdens de tentoonstelling worden in primeur werken

voorgesteld die een nieuwe periode in zijn artistieke carrière kenmerken. Dat deze wending gesmaakt wordt, bewijst zijn finaleplaats in de internationale schilderwedstrijd Royal Talen(t)s van 2012.

Vrije toegang

Iedere zondag vanaf 06 oktober tot 01 december 2013, van 11u00 - 13u00

"Wintercafé"

Vanaf zondag 6 oktober opent VC De Bezatse haar wintercafé. Zoals de naam al doet vermoeden is dit geen gewoon café, maar biedt het net dat iets extra. Naast de dranken die gewoonlijk genuttigd worden, schenken we aandacht aan meer speciaal gerstenat. Tijdens de drie maanden dat het café door het bestuur wordt open gehouden, zullen namelijk verschillende bieren (bekende en minder bekende) centraal staan. Zo kan er naast een gezellige babbel ook iets nieuws ontdekt worden.

Vrije toegang

Donderdag 12 december 2013 om 15u00 en 19u30

Filmvoorstelling: "Tot Altijd"

Tot altijd is een Belgische film uit 2012 en gebaseerd op waargebeurde feiten. Het is, na Ben X, de tweede langspeelfilm van Nic Balthazar. De film baseert zich op het verhaal van Mario Verstraete, een MS-patiënt die jarenlang vocht voor de euthanasiewetgeving in België en uiteindelijk ook de eerste zou zijn om er in 2002 gebruik van te maken.

Met Koffie en Kriekentaart.

Inkom leden gratis, niet-leden €2

Uitstraling Permanente Vorming VUB

Met UPV in Mozaïek

Meer info via Evelien Vandenbussche:
056 37 16 15 of evelien.vc.mozaiek@skynet.be

Met UPV in Mozaïek /UPV Kortrijk

Dinsdag 12 november 2013

Testament: zin of onzin

Prof. dr. Hélène Casman

Vrije Universiteit Brussel

Iedereen die 16 jaar of ouder is en gezond van geest is, kan een testament maken. En waarom doe je dat best? Om te beginnen, als u geen testament maakt, laat u de verdeling van uw erfenis volledig over aan de wet. U bepaalt dan niet zelf wat naar wie toe gaat, dat doet de wetgever voor u. Hélène Casman maakt tijd om de zin en onzin van een testament op een toegankelijke manier uit de doeken te doen en in te gaan op uw vragen. Als ik een testament wil maken, hoe doe ik dat? Moet ik eigenlijk wel een testament maken? Waarom? En wanneer begin ik daar het best aan?

Dinsdag 10 december 2013

De strafuitvoeringsrechtbank aan het werk.

Een blik op de beslissingsprocessen en -praktijken achter de gesloten deuren van deze rechtbank.

Dra. Veerle Scheirs

Vrije Universiteit Brussel

Sinds 1 februari 2007 nemen strafuitvoeringsrechtbanken in België beslissingen over de voorwaardelijke invrijheidstelling van veroordeelden met een straftotaal van meer dan drie jaar vrijheidsberoving. Echter is er tot op heden weinig geweten over hoe het er achter de gesloten van deze rechtscolleges aan toegaat. Hoe komen de beslissingen tot stand? Op welke manier werken de verschillende leden van de rechtbank samen en welke criteria spelen een belangrijke rol in de besluitvorming? In deze uiteenzetting beschrijft Veerle Scheirs de resultaten van een doctoraatsonderzoek naar de beslissingsprocessen- en -praktijken van deze rechtscolleges.

PRAKTISCHE INFORMATIE:

Tijdstip: 14u30

Locatie: Vrijzinnig Centrum Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Meer info: 056 37 16 15 evelien.vc.mozaiek@skynet.be

W <http://upv.vub.ac.be/upv-regionaal>

Het einde van de bouwwerken komt er stilaan aan...

Ondertussen meer dan drie jaar geleden startten de verbouwwerken van het toenmalige restaurant Fellini. Bestuursleden staken vrolijk en moedig zelf de handen uit de mouwen om een en ander te slopen. Maar brute kracht en veel voluntarisme hielpen de ombouw van restaurant naar vrijzinnig ontmoetingscentrum niet vooruit.

Het hobbelig parcours hield ondermeer een andere architect in, het opnieuw indienen van de dossiers bij de Vlaamse overheid en een paar bouwtechnische verrassingen. Alleen doorzettingsvermogen en kalmte konden er voor zorgen dat dit project goed zou aflopen. Zoeklicht sprak met Benoit Ottevaere, architect uit Wortegem/Petegem.

Zoeklicht: Wat is er speciaal aan de opdracht om een vrijzinnig ontmoetingscentrum te maken van een Italiaans restaurant?

Benoit Ottevaere: Ik erfde dit dossier van een collega-architect, die niet meteen eenzelfde visie deelde. Soit. Het mooie aan dit gebouw is zijn verleden: hier stond vroeger een oude verffabriek. Wij hebben hierover nagedacht en via de infrastructuur een herinnering aan het industrieel verleden van deze site willen behouden. Dat zie je aan de oorspronkelijke optie om zo veel mogelijk beton te willen

behouden. Deze optie is deels verlaten omdat we ook met de geluidsoverlast rekening wilden houden. Vele muren werden dan ook met zacht hout bekleed om een dempend effect te hebben op het geluid en de last voor de burens zo veel als mogelijk te beperken. De verlaagde plafonds en de isolatie en het feit dat we de volledige structuur hebben ingepakt zal akoestisch een beter effect geven.

Zoeklicht: waarom duurde de realisatie zo lang?

Benoit Ottevaere: Wij hadden weinig ervaring met openbare aanbestedingen. In onze eerste aanbesteding hadden wij er voor gekozen om alles in te dienen met gesplitste loten. Dit was geen goede aanpak. Dan hebben we in feite gewerkt met twee aanbestedingen: een aanbesteding voor de ruwbouw en de dakwerken en een aanbesteding voor de afwerking. Maar er zijn ook voordelen aan deze manier van werken: wij hielden de vinger aan de pols om het budget niet te overschrijden en de werfvergadering verlopen vlot omdat alles al tot in de puntjes beschreven is. Er wordt hier bij wijze van spreken geen nagel geslagen die niet in de prijsoffertes beschreven is. We hadden veel tijd nodig voor de voorbereiding, nu verloopt de uitvoering vlot. De wekelijkse werfvergaderingen zijn er om de kleine problemen op te lossen en kleine aanpassingen uit te voeren.

poincaré

VRIJZINNIG CENTRUM WAREGEM

Zoeklicht: Welke ruimtes zijn er in het nieuwe centrum voorzien?

Benoit Ottevaere: Het gebouw heeft drie ruimtes die afzonderlijk kunnen functioneren. Er is een grote polyvalente ruimte op het gelijkvloers, twee kantoren voor de morele consulent en hun gesprekken, een vergaderzaal op de eerste verdieping. Bij de grote polyvalente ruimte hoort een grote toeg, een podium en ruimte voor 100 personen. Daarnaast is er een semiprofessionele geïnstalleerde keuken, een bergruimte en een sanitair blok. In het sanitair blok zijn aparte toiletten voor mannen en vrouwen en voor personen met een handicap voorzien, evenals een douche. Daarnaast is ook een stapelruimte voor drank aanwezig. Het geheel is zo open mogelijk om de transparantie en het licht te benadrukken. Het zaaltje boven kan gemakkelijk 50 personen ontvangen. In het zaaltje zijn lockers voorzien, waar de verschillende verenigingen die van de zaal gebruik maken hun materiaal in kunnen opbergen. Naast een kleine toeg, zal er ook projectie mogelijk zijn om een beamer te gebruiken. De toegankelijkheid voor personen met een beperking is voorzien via een plateaulift die via de muur van de trap zal verlopen.

Zoeklicht: Welke filosofie zit er achter deze realisatie?

Benoit Ottevaere: Een vrijzinnig ontmoetingscentrum is geen restaurant of een café dat hip en trendy moet zijn. De mens staat centraal, de architectuur komt op de tweede plaats. Wij hebben dan ook gekozen voor een duurzaam concept met een correcte architectonische invulling van de ruimte zonder al te veel show; Het zijn de mensen die de ruimte bepalen, niet de structuur van het gebouw. Toch hebben we nagedacht over het gebruik van de materialen en de aanwending van het licht om een gevoel van gezelligheid te creëren. Wij kozen voor soberheid om de mens centraal te kunnen stellen. Binnenkort zal iedereen trouwens het nieuwe centrum kunnen bezoeken. Wij voorzien de oplevering begin december.

Hedendaagse filosofie voorjaar 2014

23/01 Dirk Verhofstadt over "Atheïsme als grondslag voor de moraal"

27/02 Tinneke Beekman over "Door de bril van Spinoza"

20/03 Zelf filosoferen met duiding door Luc Vanneste

24/04 JP Vanbendeghem over "Seks en wiskunde: patronen ontbloot"

Een mooi gebaar en een duwtje in de rug voor ons...

Koop onze pin en speld die fier op!

Voor slechts €5,00 heb je dit mooie hebbedingetje!

Pinnen voor Poincaré

Henri Poincaré... een ronkende naam in de Vrijzinnige Wereld! Zijn historische woorden klinken nog steeds vooruitstrevend:

Het denken mag zich nooit onderwerpen,
noch aan een dogma, noch aan een partij,
noch aan een hartstocht, noch aan een belang,
noch aan een vooroordeel, noch aan om het even wat,
maar uitsluitend aan de feiten zelf,
want zich onderwerpen betekent het einde van alle denken.

Poincaré is ook de naam van het Vrijzinnig Centrum in Waregem, dat 11 jaar geleden opgericht werd en ondertussen **een begrip is geworden in Waregem en ver daarbuiten**. 6 jaar geleden moesten we het pand dat we huurden noodgedwongen verlaten. Zo werd onze toekomst wat onzeker. Maar we bleven niet bij de pakken zitten en we slaagden erin om met een stevig onderbouwd subsidiedossier een voormalig restaurant aan te kopen.

Dat moest echter nog worden omgebouwd tot Vrijzinnig Ontmoetingscentrum. Ondertussen zijn de verbouwingswerken gestart (voorzien bedrag = €350.000) en onze spaarcenten vliegen de deur uit. **Tijd voor actie dus!**

Om onze kas gezond te houden en ons centrum na de verbouwingswerken deftig te kunnen aankleden en van meubilair te voorzien, zetten we een grootse fondsenwerving op.

Voor wie meer wil! Voor wie meer kan! Word lid van het beschermcomité...

Je naam vereeuwigd op een gedenkplaat die een prominente plaats krijgt in ons VC

Indien je € 100 of meer stort op onze rekening 979-9920708-38, wordt je naam vermeld op deze **gegraveerde gedenkplaat** die onthuld wordt op de openingsplechtigheid.

Je krijgt op verzoek een attest of factuur. Wie dat wil kan ook anoniem blijven. In elk geval is **deze gift een enorme steun voor het VC.**

Wil je op de hoogte blijven van onze **bouwwerken**?
Een **pin** reserveren?
Mail dan naar **info@vcpoincaré.be**

vzw vc poincaré | 0495 44 11 71
info@vcpoincare.be | www.vcpoincare.be
Stormestraat 131/18 | 8790 Waregem

RECHT OP ANTWOORD

Kort wederwoord

Hartelijk dank voor je premature reactie op mijn artikel “Bloedend Hart”. Dit geeft mij de gelegenheid om nogmaals klaar en duidelijk te stellen dat ik met mijn betoog slechts één doel had en dat was aandacht te vragen voor het probleem van de scheiding van staat en kerk en de neutraliteit van de openbare ruimte vrijwaren. Dat is je wellicht ontgaan.

Ik heb in je tekst ijverig gezocht naar tegenargumenten die mijn stelling moeten ontkrachten, maar die niet gevonden. Je aanval beschouw ik dan ook als een vorm van erkenning van mijn standpunten.

Godsdienst is al decennia lang stof voor twisten en oorlogen. Ik krijg het benauwd als ik sommigen de religieuze diversiteit hoor promoten. Het heeft bloed, zweet en tranen gekost om de kruisbeelden uit onze gerechtsgebouwen en andere openbare gebouwen te verbannen. Ze werden langs de voordeur naar buiten gedragen en dit dank zij volksvertegenwoordiger Patrick Hostekint (sp.a). En nu laat men toe dat andere religieuze symbolen o.a. hoofddoeken langs de achterdeur weer naar binnen worden gebracht. In enkele steden zullen moslima's te zien zijn aan de loketten van onze openbare diensten die deze bij uitstek religieuze symbolen dragen. Weg neutraliteit! De lakse manier waarop links sommige samenlevingsproblemen aanpakt leidt ertoe dat die problemen gaan veretteren.

Een seculiere maatschappij komt in het gedrang van zodra wordt toegegeven aan de druk van een of andere religie. Heb je zich al eens ernstig afgevraagd waarom sommige moslima's per sé met

een hoofddoek op, bij uitstek een religieus symbool, aan een loket willen zitten? Zou het iets te maken kunnen hebben met een soort drang/dwang om hun godsdienst in de vitrine te zetten?

Belgen houden niet van godsdienst op het werk, zo bleek uit een nationale online enquête van Vacature Magazine bij 2.481 respondenten. Net geen 80% van de ondervraagden vond dat er absoluut geen plaats is voor godsdienstbeleving of godsdienstige symbolen op het werk. 1 op de 3 werknemers zou zelfs van werkgever veranderen mocht religie nadrukkelijk aanwezig zijn. 74 % vindt dat godsdienst en werk volledig gescheiden moeten zijn. Tinneke Beeckman (VUB-auteur) stelt: “De vraag in onze ‘multiculturele’ samenleving is: kunnen we nog van mensen vragen dat ze zich vooral burger voelen van een samenleving? Of willen ze zich altijd en overal als gelovige manifesteren?” Denk daar maar eens eens goed over na.

Zeggen dat je voor de strikte scheiding tussen staat en kerk bent is dat rechts? Zeggen dat je tegen religieuze symbolen bent in de openbare ruimte is dat rechts? De theoloog-wijsgeer Pierre Bayle poneerde dat “Atheïsten moreel gezien helemaal niet slechter zijn dan ge-

lovigen.” Daarom ben ik van oordeel dat vrijzinnige humanisten moeten bijdragen aan de maatschappij van morgen en ze zelfs mee gestalte geven. De toekomst zal uitwijzen wie het bij het rechte eind had, zij die de moed hadden hun humanistische principes te verdedigen of zij die de extremistische moslims vrij spel geven. Qui vivra verra.

Terloops voer je ook de socialist August Bebel (1840-1913) ten tonele samen met Liebknecht. Maar welke Liebknecht bedoel je eigenlijk? De communist Karl Liebknecht (1871-1919), stichter van de KPD, of Wilhelm Liebknecht (1826-1900) die samen met Bebel in 1869 de SPD stichtten. Ik denk niet dat zij toen reeds te maken kregen met fundamentalistische moslims wat een heel ander licht werpt op je theorie.

Tot slot nog het volgende. Weet je nog Gaby wie ooit gezegd heeft: “Godsdienst is opium voor het volk.” Juist... goed geraden. Ik hoop dat je 's avonds voor het slapen gaan nog wel eens aan hem denkt.

Sans rancune.

*Eric Staelens
Ere-gemeenteraadslid*

DE ARABISCHE WINTER

Toen Mohammed Bouazizi zich op 17 december 2010 in brand stak, had hij niet de bedoeling de Arabische wereld in een chaotisch avontuur te storten.

Niemand uit zijn omgeving zou Mohammed een rol in de geschiedenis toegeschreven hebben. Mohammed was een straatverkoper die zonder de nodige toelatingen een sluikehandeltje dreef en hiermee een makkelijk doelwit was voor de alomtegenwoordige afpersers die nog een kleine bijverdienste hebben als ambtenaar of politieagent. De Arabische wereld krioelt van die afpersertjes, de inners van de kleine percentjes. Ze zijn gehaat maar onontkoombaar. En tegelijk zijn ze de olie van de maatschappijvormen die in ontbinding zijn. Sterke staten hebben hun wetten die gerespecteerd worden. Sterke staten zorgen dat de wetten toegepast worden.

De wereld keek toe hoe de bevolking van Tunesië het kleed van de dagdagelijkse corruptie van zich afwierp en dit binnen het decor van een wereldwijde economische crisis. De gemiddelde Tunesier uit de binnenlanden had nog nooit gehoord van die banken met hun welriekende namen die iedere Vlaming als gemeengoed kende. En terwijl de wereld meewarig staarde naar die massabewegingen zat de Tunesische president Ben Ali reeds op een vliegtuig richting Parijs waar Oude Vriend Sarkozy hem de deur wees. Frankrijk had misschien als enig westers land gezien dat de Tunesische opstand van onderuit kwam, en niet voor 100% door de CIA in scene was gezet.

De Arabische wereld kwam, alsof ze op een sein hadden zitten wachten, massaal in opstand. Maar de recepten waren te algemeen. Nergens bleken er meesters in de potten te roeren. Dag in dag uit waren er massamanifestaties of bezette men een plein, maar na afloop wist niemand wat te doen. Ware het niet van

het aantal doden, dan greep er als het ware een groot festival Werchter plaats. Wie wel vlug van zijn verrassing bekwaam waren de Moslimbroeders. Niet dat ze uit een schuif een toepasselijk scenario konden nemen en dat dan punt voor punt laten uitvoeren. Dat konden ze niet wegens twee belangrijke redenen. De situatie in Jemen is totaal verschillend van die in Marokko, Egypte is Libië niet. En vooral: de Moslimbroeders hadden hun lessen geleerd, veelal in de cel. De Moslimbroeders zijn vertegenwoordigers van de politieke islam net zoals Al Quaida. Zij willen geen seculier land waarin de islam de staatsgodsdienst is. Zij willen zelfs geen land waarin de islam de basis is voor de wetgeving. De staat van de

Moslimbroeders bestaat niet omdat ze de staat als politiek gegeven niet erkennen. Er is slechts één woord en dat is Islam. Al de rest is daaraan ondergeschikt, maakt er deel van uit of is verboden. Het enige verschil met Al Quaida is de methode waarmee die maatschappij moet bekomen worden. Via een massabeweging volgens de Broeders, die om populariteit te winnen aan sociaal dienstbetoon doen bij de massaal aanwezige arme bevolking. Via terreur en gewapende botsingen die tot chaos leiden en daardoor de roep om een Islamitische staat luid doen weerklinken. Maar in de kern is er geen verschil tussen de Jihadis en de Moslimbroeders, enkel de weg naar het doel verschilt. Veel journalisten, zoals Rudi Vranckx die embedded is bij de Moslimbroeders, focussen zich op de aanwezigheid van dat dienstbetoon maar zien het uiteindelijk doel van de Broeders niet meer.

Alsof men het niet wil zien, ontstaan overal weer de fronten: het Vrije Westen

plus de radicale islamisten plus enkele seculiere schaamlapjes (vergeef me de uitdrukking) tegen de machthebbers. Deze strategie heeft overal gefaald, denken we maar aan Afghanistan of Irak. Nemen we het voorbeeld van Egypte. Wekenlang werd door de nieuwsmidia de opstand afgedaan als een facebook-opstand van de Egyptische bevolking. Dan gaat men wel heel vlug voorbij aan de mate van ongeletterdheid bij de doorsnee Egyptenaar wiens voornaamste zorg het brood op de plank is, en niet met hoeveel gigabyte hij kan tweeten of facebooken. Als dan, na heel wat tribulaties, blijkt dat de Moslimbroeders bij de verkiezingen de meerderheid halen, valt men van schrik van zijn troon. Terwijl de Egyptenaar na opgezweept te zijn door radicale imams, christelijke religieuze gebouwen in brand steekt en als christen gekend staande burens vermoord, wordt beetje bij beetje de islamitische sharia ingevoerd. Hetzelfde verhaal voor Syrië. Daar zitten we weer met de "goede tegen het kwaad". We moeten maar een minuut naar de verslaggevers luisteren om te weten wie de "goeie" en wie de "kwaai" zijn. Ik wil hier niet vooruit lopen op de bevindingen, maar de eerste gifgasraketten waren amper ontploft of men wist het al:

de regering van Assad was verantwoordelijk. Niet alleen verantwoordelijk maar bovendien ongelooflijk dom door overal sporen achter te laten (wel wetende dat het Westen zo een kans niet zou laten liggen om zijn belangen manu militari door te drukken). Een deel van het zgn rebellenleger bestaat uit gedeserteerde eenheden van het reguliere leger. Wisten die waar ze aan het gifgas konden geraken? Weten die hoe ze het kunnen gebruiken? Intussen bereiken ons langs de zijkanalen van de pers steeds meer berichten over het gedrag van de jihadi's in het rebellenleger (gehandicapten executeren, kinderen die weigerden pro-salafistische slogans te roepen werden ter plekke doodgeschoten,...).

De belangen in de Arabische wereld zijn enorm. Het gaat om meer dan olie. Het Westen, met de VSA op kop, is echter weinig geneigd om zich met grondtroepen in de strijd te gaan mengen. Liever kiest men voor de optie om lokale bendes van gesofisticeerde wapens te voorzien en hen het vuile werk te laten opknappen. Een mooi voorbeeld was Libië. Met luchtaanvallen het reguliere leger uitschakelen (België deed ook mee aan deze oorlog) en daarmee een nieuw bewind aan de macht helpen.

Intussen is Libië als staat zo goed als verdwenen, volledig onbestuurbaar geworden met enkel nog lokale heersers die meer of minder onder invloed staan van de zwarte vlaggen van de salafisten. Ook Syrië lijkt die weg op te gaan. De westerse ontginningsmaatschappijen wrijven zich in de handen. Net als in Irak zullen zij de ware heersers worden. En Ali uit Egypte of Syrië? Voor hem is er niets positiefs veranderd. De Arabische Lente, zoals die zo mooi door de marketingfirma's werd verkocht, heeft zijn masker laten vallen. Niets Lente, maar een geopolitieke strijd waar tot nader order de modale man/vrouw niet beter van is geworden. En zijn dagelijks leven? Niet alleen wordt zijn materiële ellende veel groter, komt er nog amper voedsel op de plank, is het onderwijs geliquideerd,... als extraatje krijgt hij nu nog de verstikkende middeleeuwse mantel van een onverdraagzame religie over zich.

Zij die ons de afgelopen maanden de Arabische Lente probeerden te verkopen als een overwinning van het liberale, sociale, seculiere mogen het gezicht van schaamte naar Mekka wenden.

***

ONZE DOCHTER NOEMT *Delphine*

“Onze dochter noemt *Delphine*” bracht het Belgisch koninklijk huis in moeilijke papieren. Hoezo? Dat is toch die man zijn privé-leven, daar hebben wij eigenlijk niets mee te maken, zal u als goede democraat en humanist op antwoorden. Maar is dat wel zo? Voor ons misschien wel, maar voor anderen blijkbaar niet.

In ieder geval is dat niet zo in de middens waarin die heerschappen zich echt thuis voelen, en thuis zijn, in de wereld van de très haute bourgeoisie, in de wereld waar alleen de echt groten van deze wereld mekaar frequenteren, de wereld waarvan mensen zoals gij en ik, nauwelijks benul hebben.

Op 10 september hoorde ik hoe barones de Selys de godsdienst en de kerk de schuld gaf voor het gedrag van haar geliefde, of beter het gebrek aan gedrag: de echtscheidingsprocedures die hij opstartte werden telkens weer gestopt, en uiteindelijk weigerde hij zijn dochter nog langer te kennen. Ze noemde Opus Dei en de charismatische beweging van de toenmalige kardinaal Suenens. Dat zou uiteraard kunnen. Zo’n bewering prikkelt natuurlijk de nieuwsgierigheid. Daarover moet er toch vroeger al iets gepubliceerd zijn. Maar dan blijkt dat er nog véél méér is. Daar bestaan artikels en zelfs boeken over, één ervan is nog niet zo oud, werd in België geschreven en uitgegeven.

Ik heb het over het Boek van André Van Bosbeke, “De ridders van nu” uit 1987, over de geheime genootschappen en ridderordes die in deze westerse wereld en in dit land land bestaan, boven de hoofden van de gewone mensen en zelfs boven de hoofden van veel buitengewone mensen.

Het boek heeft het onder meer over de “Soevereine en Militaire Orde van Malta”, afgekort SMOM. En op een andere plaats heeft dat boek het over de Orde van het Gulden Vlies, de Oostenrijkse tak. Ik zeg wel degelijk de Oostenrijkse tak, want er bestaan ook andere takken, onder meer een Spaanse, waar koning Boudewijn zaliger dan ridder van was.

Albert, prince de Liège, is al van in 1959 “Baljuw Grootkruiser uit eer en devotie” bij de Orde van Malta. In België was hij niet de enige die met die titel mocht pronken. In dit land zijn er nog enkele tientallen nobillions uit prinselijke (ook de afstammelingen van het handjevol rijke stichters van België mogen zich nog altijd prins noemen) en andere adellijke huizen die die titel mogen dragen. Er was natuurlijk ook grote broer Boudewijn, sedert 15 november 1950 al, maar in 1962 was ook kardinaal Leo Suenens in dat geval, en vanaf 1983 ook kardinaal Godfried Danneels. Een eretitel? Misschien, maar dan een eretitel die wijst op een zeer nauwe band met het vaticaan, met de andere Europese vorstenhuizen en met de superrijke rechtse financiële, militaire en staatsmiddens uit de Verenigde Staten. Een eretitel die indertijd ook door de fascist Franco gedragen werd, en die in Europa slechts toegekend werd aan echt blauw bloed, dat politiek gezien nauw verbonden was aan het steunen, beschermen en verdedigen van diezelfde

Franco, Pinochet en andere “katholieke” regimes. In 1983 schreef de excellente top-journalist van De Morgen, Walter Debock, deze overwegenswaardige conclusie: “Kortom, ook in ons land functioneert de Orde van Malta volgens het recept dat al eeuwenlang in alle landen opgeld doet. Ook hier functioneert de Orde als een discrete doch invloedrijke heilige drievuldigheid die bestaat uit koningshuis, kerkleiding en grootadel, precies de drie bestanddelen uit de goede roomse tijd toen de kerk en de staat nog één waren.” Dat was dus de conclusie die zich opdroeg in 1983, 200 jaar na de Franse Revolutie.

Albert is ook ridder in de Orde van het Gulden Vlies, de Oostenrijkse tak, die organisatie werd geleid door Otto van Habsburg, en propageerde haar doelstelling open en onbeschaamd: een sterk rechts “Grootduits” katholiek Europa, onder leiding van een sterke Europese keizer, een Habsburger dus. Albert was er in elk geval lid van in 1963. In 1984 jaar huwde hij zijn dochter Astrid uit aan Lorenz van Habsburg, het petekind van Otto, die tot dan toe actief de idealen van zijn oude oom gepropageerd en georganiseerd had. Het huwelijk werd plechtig ingezegend door hun gemeenschappelijke vriend, kardinaal Danneels

Die heren zijn zo close, dat ze mekaar op alle mogelijke manieren proberen te ontmoeten, tot en met aan de familietafel.

De betekenis van die organisaties? Op zijn minst zijn ze tijdverdrijf van de edele individuen onder mekaar, maar, ware het maar dat, al die clubs hebben ook een uitgesproken sociaal-politiek programma, en ze sturen hun leden, misschien niet in de zin van verplichting, ze ondersteunen ze op zijn minst in een welbepaalde richting: Europa één maken onder het teken van het kruis.

Geen verplichting? Alhoewel. Op 10.09 las ik in het Nieuwsblad dat de barones gehoord had dat Albert van

zijn geestelijke raadsman, en dat was kardinaal Leo Suenens, een Ordegenoot van Malta, VERBOD gekregen had zijn dochter nog langer te bezoeken. En dus riep ze de hulp in van een andere raadsman, de opvolger van Suenens, de kardinaal Danneels. Die zijn beloftes om er iets aan te doen zonder verpinken in de vuilbak gooit. Onder Orde-genoten houdt ge u aan wat daar afgesproken is, niet aan wat ge aan een gewoon mens belooft, het mag dan nog een barones zijn met een kleine d, zelfs twee kleine d's, in haar naam.

Maar er is nog méér. Behalve de Roomse Orde van Malta met Suenens en Danneels en het Gulden Vlies van van Habsburg was er ook nog zijn persoonlijke raadgever, Adelin van Ypersele de Strihou. Lid van de Cercle des Nations, waarbinnen een andere “ridder”, Paul Vankerkhoven, Europarlementslid voor de PSC van 1982 tot 1984, vanaf 1967 de Belgische vleugel van de Wereld Anti-Communistische Liga (afgekort: WACL) opgebouwd had, onder de naam Ligue International de la Liberté (LIL), en van wie van Ypersele een trouwe adjoint geweest was. Die van Ypersele was ook al ridder van de Orde van Malta én hij was ook lid van van Habsburgs Europese organisaties. Het boek over “de Ridders van nu” stelt dan ook onomwonden dat “de invloed van Otto van Habsburg in België reikt tot in het koninklijk paleis. Het gaat om prins Albert”.

Het boek laat een getuige uit een Belgische inlichtingendienst aan het woord: “van Habsburg is dé man achter de schermen van tal van geheim opererende organisaties met als doel een rechts-katholiek regime in Europa... Alle geheime rapporten (hierover) waarin de prins met name genoemd wordt, moeten we verscheuren...” hij doet die verklaring in het kader van het hoofdstuk over de “Militia Sanctae Mariae”, nog zo'n geheime organisatie uit de stal van van Habsburg, met als doel Christus-koning te doen zegevieren. Door bijvoorbeeld in Italië voor de CIA

gegevens over duizenden priesters met linkse sympathieën op fiches te zetten, hetzelfde in Latijns Amerika met de aanhangers van de bevrijdingstheologie, en al wat links was, tot al dezen in Chili bijvoorbeeld door Pinochet op 11/9, maar dan 1973, vakkundig en bloederig van deze wereldbol verwijderd werden...

Het hogergenoemd boek, pagina 287, laat van Habsburg in een geschreven interview zelf aan het woord: “Europa is gevormd door en doordrongen van het Christendom. Ik denk dat de tijd is aangebroken dat alle religieuze krachten zich moeten verenigen om te vechten tegen de afbraakpolitiek van het materialisme (lees: het marxisme, het socialisme en het communisme én de vrijzinnigheid)... Vandaag hebben wij grote behoefte aan de eensgezindheid van allen die in God, het bovennatuurlijke en de onsterfelijkheid van de ziel geloven... om het materialisme het hoofd te kunnen bieden. Een verbond van alle gelovigen kan een einde brengen aan het materialisme...”.

Het risico zulk een belangrijke internationale pion als Albert 2 te laten verloren gaan door een amoreus avontuur (door bvb met barones Sybille uit te wijken naar het buitenland, of door bvb onaanvaardbaar te worden voor de Belgische publieke opinie...) konden die geheime organisaties die in de toenmalige prins Albert -toen nog een potentiële koning- hun steunpunt vonden, zich niet permitteren. En dus moesten Suenens en later Danneels hem VERPLICHTEN het bij de oude christelijke waarden te houden, te weten de onverbreekbaarheid van het katholieke huwelijk...

En merk op: dit is geen boekskensroddel, de schrijvers van het boek en de artikels zijn heel serieuze onderzoekers, en geen van hun beweringen werden ooit tegengesproken

* * *

de sokken van de olifant

vrijzinnig humanistisch begeleidingspakket voor kinderen en jongeren in rouw

Emma is 10 jaar. Haar oma ligt in het ziekenhuis en is erg ziek. Haar ouders, broer en zusje praten veel over oma, maar Emma niet. Ze wil ook niet op bezoek in het ziekenhuis. Haar ouders en juf zijn bezorgd. Op aanraden van de school klopt Willem, de papa van Emma, aan bij het huisvandeMens.

Willem vertelt over oma, over zijn bezorgdheid om Emma en over zijn eigen gedachten en gevoelens in deze moeilijke tijd. We hebben het erover dat het kan dat kinderen hun verwerking even uitstellen, en dat dit op zich geen probleem is. Of dat ze zich uitleven in actie en spel. Ik geef een print mee met enkele tips en handvaten, waaraan de ouders van Emma misschien iets kunnen hebben.

Ik had enkele boekjes en spelletjes klaargelegd die ruimte kunnen maken om met elkaar te praten over wat gebeurt met oma, over gevoelens en verlies. We nemen het materiaal samen door en Willem geeft aan wat hij geschikt vindt voor Emma en het gezin. Zoals de Zonnekaartjes, vragenkaartjes die bij een naderend overlijden het gesprek op gang kunnen brengen en die bouwen aan herinneringen. Met vragen zoals: 'Wat zou je nog graag willen zeggen tegen oma?' Of: 'Wie kan jou troosten?' Terwijl kinderen bezig zijn met iets anders, zoals kleuren in Merijntje muis neemt afscheid, valt het hen soms makkelijker om te praten over wat hen bezighoudt. Ik geef het kleurboekje mee voor Emma en haar broer en zus. Het prentenboek Hoe oma almaar kleiner werd ontroerde mij erg toen ik het voor het eerst las:

'Weet je niet waarom oude mensen almaar kleiner en kleiner worden?'

*En net toen ik wou zeggen dat ik het niet wist,
dat ik het misschien nooit zou weten,
en dat ik zo triest was en zo eenzaam,
kraakte mijn hart open en wist ik het wel.*

*Natuurlijk! Om altijd bij mij te kunnen zijn.
Om voorgoed te komen wonen
in een van de kamers van mijn hart.*

*(Uit: Hoe oma almaar kleiner werd,
Michael De Cock en Kristien Aertssen)*

Willem neemt het prentenboek mee, eventueel voor later. De boodschap ervan sluit aan bij het vrijzinnig humanistisch uitgangspunt van waaruit we de rouw- en verlieskast in het huisvandeMens samenstellen. Voor vrijzinnig humanisten is er geen leven na de dood. Troost en steun halen we uit herinneringen, uit de plaats die de overledene nog altijd inneemt in ons leven, uit de verbondenheid die we voelen met de overledene en met elkaar. Als een kind of jongere mij vraagt: 'Waar is oma nu?', zal ik reageren: 'Wat denk je zelf, waar is ze voor jou?' Verkeerde antwoorden daarop zijn er niet.

In de periode die komt, mailen Willem en ik elkaar af en toe. Op een keer stuur ik hem de volgende vergelijking. Stel dat een kind een glas is, en het water in het glas zijn pijnlijke emoties. Als het water aan de rand staat, zal het kind spelen. Als het glas weer half leeg is, zal het kind weer vragen stellen. Kinderen verwerken in korte, intense periodes. Het is ook een tip om de boodschap kort en krachtig te houden. Kinderen

Verdriet is drie sokken, een te weinig, een te veel, en altijd ergens één helemaal alleen.

Koos Meinderts

zullen vragen stellen waarop ze het antwoord willen weten, en geen vragen die ze niet aankunnen.

Willem laat me weten dat Emma het moeilijk vindt dat mama en papa nu minder thuis zijn en dat opa haar niet naar de zwemles kan brengen, zoals gewoonlijk. Want opa, papa en mama zijn vaak bij oma in het ziekenhuis. Emma's ouders maken afspraken met elkaar, opa en met Emma zelf om dit zo duidelijk en goed mogelijk op te vangen.

Na een tijdje vertelt Emma meer over oma en over haar gevoelens. Tranen komen er (nog) niet.

Op een dag mailt Willem me dat oma is gestorven. Als hij de boekjes terugbrengt, vertelt Willem hoe Emma erbij was om afscheid te nemen en dat het haar goed deed. Ze kon een knuffel geven aan oma en had achteraf veel vragen.

De boekjes en spelletjes brachten het gezin van Willem en Emma dichter bij elkaar. Ons open gesprek kon moed geven, en vooral vertrouwen in zijn eigen manier waarop Willem omgaat met deze moeilijke tijd voor het gezin.

Dit is een van de vragen waarvoor mensen terecht kunnen in het huisvandeMens, dit is 'de sokken van de olifant'.

'De sokken van de olifant' is er zowel voor kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met verlies – bij overlijden, scheiding, verhuizen ... – als voor volwassenen die hen willen helpen om vorm en betekenis te geven aan hun gemis en verdriet. De naam is geïnspireerd op een gedicht over verdriet

van de kinderboekenschrijver Koos Meinderts (zie afbeelding) en het opmerkelijke rouwgedrag van olifanten.

Het project is een initiatief van www.deMens.nu. Het ontstond in de huisvandeMens in Vlaams-Brabant en wordt uitgebreid naar heel Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. West-Vlaanderen lanceerde 'de sokken van de olifant' voor de pers op 23 oktober. Tijdens de openHuisdagen op 25 en 26 oktober kon iedereen kennismaken met de boeken, werkmap, spelen, creatief materiaal ...

Meer info vind je op www.desokkenvandeolifant.be en www.vrijzinnigwestvlaanderen.be/omgaan-met-verlies. Voor verdere info en vragen kan je terecht in het huisvandeMens.

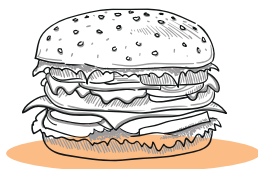

Mieke Werbrouck
vrijzinnig humanistisch consulent huisvandeMens Kortrijk
Overleiestraat 15A, T 056 25 27 51, kortrijk@deMens.nu

UITBURGERING

Deze zomer kreeg ik een foldertje in handen waarin me werd verteld dat men me nodig had om mijn medeburgers te helpen zich goed te voelen in onze maatschappij. Dat sprak me aan. Onze “niet-geïntegreerde-medeburger”, die in de volksmond gewoonlijk een ‘vreemdeling’ genoemd wordt, spreekt onze taal niet, en wij de zijne niet, en dat zorgt voor onbegrip en misverstanden. In extreme gevallen tot geweld.

Een eenvoudige stap is dus dat de vreemdeling, ik kies gemakkelijks-halve voor het ingeburgerde woord, zich aanpast en onze taal leert. Er zijn geen nadelen aan verbonden (behalve dat het een inspanning kost) en de voordelen zijn immens groot. Er wordt niet verwacht dat je onze taal op universitair niveau beheerst, wel dat je ze voldoende machtig bent om in het dagdagelijks leven te kunnen functioneren. De Vlaming vindt zoiets zelfs sympathiek. Denken we maar aan de prullaria-verkoper aan het zuiders vakantiestrand die onze geldbeugel opent door vijf woorden Nederlands te spreken.

Nu is er een dienst die onze niet-Vlaams-sprekende medeburger door middel van gesprekken tussen taalvaardigen en hen, rond dagdagelijkse thema's maar vooral rond situaties met de administratie, taalvaardigheid wil meegeven. Gratis, niet schools, concreet, ... Mijn hart bloedt en ik geef me op als vrijwilliger.

Enkele weken later krijg ik nieuws. Tot hun spijt kan ik niet meewerken. Het zit hem zo dat ik van het mannelijk geslacht ben en dat zou “culturele spanningen” met zich mee brengen. Kortom, ze willen me niet omdat ik een man ben. Wat denken ze wel, dat ik hen collectief ga bespringen?

Ik ben in eerste instantie ontgoocheld. Maar ook woedend. Op het gevaar af populistisch (waar trouwens an sich niets

verkeerd mee is) te zijn, gooi ik hier enkele vragen op tafel.

Dit is een variant op het hoofddoekenburka debat. In wezen kan het me niet schelen of iemand met een bloempot op zijn kop rondloopt. Wel kan het me schelen als die persoon mij ook een bloempot op mijn hoofd wil zetten, me verplichten zijn normen en waarden te aanvaarden en over te nemen. Wat als die dames zich niet louter tevreden stellen met het uitsluiten van mannelijke medewerkers, maar daarenboven eisen dat er een hoofddoek gedragen wordt door de (westerse) medewerkers. Meer zelfs, clitodermie verplicht wordt voor de Europese medewerkers? Te kort door de bocht? Waar ligt de grens? Van waar af zeggen we “ohlala, dat is er over” en trekken we een krijtlijn? Want dat is hier aan de orde. De fase waarin ze onze waarden en normen niet aanvaarden, die fase is voorbij. De fase waarin ze eisen dat we hun waarden en normen erkennen als gelijkwaardig aan onze verlichte waarden, die is voorbij. Nu wordt er geëist dat wij hun waarden en normen als richtinggevend aannemen en de onze in de frigo zetten. En willen ze niet komen? Dat ze thuis blijven.

Het gesprek ligt moeilijk omdat we vlug met ons koloniaal schuldgevoel opgeza-

deld zitten. In Marokko heb ik het herhaaldelijk meegemaakt dat verkopers, eenmaal ze door hadden dat je hun extreme prijzen niet wilde betalen, me de huid vol scholden met het woord ‘racist’. We zijn zo bang als reactionair gecatalogeerd te worden dat we alles slikken.

Maar vooral: het schijnt niemand wat te deren dat dit uiteindelijk ten nadele van de “vreemdelingen” zelf is. Nooit zullen ze aan volwaardig werk geraken, nooit zullen ze volwaardig kunnen deel uitmaken van onze maatschappij als ze de taal niet spreken. Iemand zei me: “laat ze hun taal spreken, wij leren die taal wel; we zijn Vlamingen, adapters”. Nog afgezien van het absurde van die stelling, maar welke taal ga je leren? Sommigen schijnen te denken dat er een soort taal “het Vreemdelingenees” bestaat die door iedere vreemdeling gesproken en begrepen wordt. Marokkanen spreken Arabisch of Berbers of één van de vele lokale talen. Die Marokkanen begrijpen geen woord van de taal van hun buurman die een Pakistani is of de andere buurman die een Birmaan is. Op de markt hoor je geen ‘vreemdelingenees’ maar tientallen talen waarvan de sprekers elkaar niet begrijpen.

Vandaar dat het zo belangrijk is een Vlaams Esperanto te verplichten. Vandaar dat het zo jammer is dat ik niet mag meewerken, dat geen man mag meewerken.

* * *

VRIENDELIJKE UITNODIGING OP DE

de 13de Polyfinario Quiz

Zaterdag 30 november 2013
18u30

Vrijzinnig Centrum Mozaïek - Kortrijk
Overleiestraat 15A Kortrijk

Advertentie: afspraak aan alle andersdenkende amateurquizzadep-ten: allen aanwezig aanstaande activiteit: allroundersquiz, a.k.a. alomvattende, alternatieve, alwetendheidsdemonstratie, alweer aangenaam, alzijdig aangebracht (afspeelapparatuur abundant aanwezig). Aaneenrijging "andere" aandachtspunten: ambachten, artistieke activiteiten, ambtsgeheimen, amechtige amorele ambitieuze ambetanterikken, anarchistische anatomen... anekdoten, anomalieën... (aandacht: antwoorden alleen achteraf)

HEERLIJKE VERSE BROODJES
EN WARME SNACKS TE BEKOMEN TIJDENS DE QUIZ!

BETAALD

=

INGESCHREVEN

**PLOEGEN VAN
4 PERSONEN**

Hoe inschrijven?

- 1] 20 euro / ploeg storten op BE40 9792 4232 1563 van Polyfinario - Wervik (+ verm. ploegnaam & verantwoordelijke)
- 2] ploeggegevens mailen naar marcencathy@telenet.be
- 3] voor 15 november 2013!

De Poly-quiz wordt mee georganiseerd door:

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
056 72 81 72
www.vcdegeus.be
Zondag van 10.00u tot 13.00u
elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Poincaré

Stormestraat 131/20
8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
1ste en 3de vrijdag van de maand
jongerenpraatcafé

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
info@debezatse.be

OVM-Avelgem

Assegem 100
8580 Avelgem
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
vc.mozaiek@skynet.be
Vrijdag van 19.00u tot 24.00u
Zondag van 11.00u tot 18.00u